Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН. ● № 22 (8012). ● 2 февраль, 1983 йил ● ЧОРШАНБА ● Баҳоси 3 тийин

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИДА

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» ГАЗЕТАСИНИНГ ТЕХНИКАНИ АВАЙЛАШ, УМРИНИ УЗАЙТИРИШ МАСАЛАЛАРИГА БАҒИШЛАНИБ 1983 ЙИЛ 29 ЯНВАРЬ СОНИДА БОСИЛГАН МАҚОЛАСИ ҲАҚИДА

1983 йил 29 январда «Тошкент ҳақиқати» газетасида колхоз ва совхозлар бир группа раҳбарлари, мутахассислари ва механизаторларининг қишлоқ хўжалик техникасига авайлаб муносабатда бўлиш ва ундан фойдаланиш самарадорлигини ошириш юзасидан область барча қишлоқ хўжалик меҳнаткашларига қарата мурожаати эълон қилинди.

Область партия комитети мурожаатда хўжаликлар раҳбарлари, мутахассислари ва механизаторлари ўртасида меҳнат ва давлат интизомини ошириш, ишониб топширилган техника учун шахсий масъулиятни кучайтиришнинг долзарб масалалари кўтарилган, деб ҳисоблайди.

Область партия комитети колхозлар, совхозлар бир группа раҳбарлари, мутахассислари ва механизаторларининг областдаги барча қишлоқ хўжалик меҳнаткашларига мурожаатини маъқуллади.

Район партия комитетлари, район ижроия комитетлари, область қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бирлашмаси, область мева-сабзавот маҳсулотлари аграр саноат бирлашмаси, «Ташоблсельхозтехника» бирлашмасига ва уларнинг жойлардаги органларига, хўжаликлар партия ташкилотлари ва раҳбарларига бу мурожаатни «Сельхозтехника» ремонт корхоналари коллективлари, колхозлар ва совхозларнинг ремонтчилари ва механизаторлари ўртасида кенг муҳокама этиш вазифаси юклатилди. Ҳар бир хўжаликда қишлоқ хўжалик техникаси хизмат муддатини узайтириш мақсадида уни намунали сақлаш, фойдаланиш ҳамда техника қаровини ўтказиш бўйича ҳамда хўжаликлар механизаторлари, мутахассислари, раҳбарлари меҳнат интизомини ва бу муҳим иш учун масъулиятларини оширишга қаратилган конкрет ташкилий-техникавий тадбирлар ишлаб чиқилсин ва амалга оширилсин.

Барча экиш-тикиш техникасини баҳорги дала ишларига ўз вақтида ва сифатли тайёрлаб қўйиш учун область қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармаси, область мева-сабзавот маҳсулотлари аграр саноат бирлашмаси, «Ташоблсельхозтехника» бирлашмасига область хўжаликларига зарур қишлоқ хўжалик техникаси, эҳтиёт қисмлари ва ремонт материалларини тўла ҳажмда етказиб беришни таъминлаш таклиф этилди.

«Госсельхозтехнадзор» органларига қишлоқ хўжалик техникасининг жойларда сақланиши ва улардан тўғри фойдаланишни текшириш ҳамда бу соҳада хўжаликларга амалий ёрдам кўрсатиш бўйича ишларни кучайтириш топширилди.

«Тошкент ҳақиқати», «Ташкентская правда» газеталари, область телевидениеси ва радиоэшиттириш редакцияларига область илғор колхозлари, совхозларининг қишлоқ хўжалик техникасига авайлаб муносабатда бўлиш ва шу асосда ундан фойдаланиш самарадорлигини ошириш бўйича иш тажрибаларини кенг пропаганда қилиш вазифаси топширилди.

● Янгийўл районидаги «Ленинизм» колхозида кўкламги дала ишларига ҳар соҳада пухта тайёргарлик кўрилмоқда. Далаларга маҳаллий ўғит чиқариляпти, уруғлик чигит келтириляпти. Техника ремонти айниқса қизғин бораётир. Механизатор Турсунбой Сотимов (юқоридаги суратда) ўзи чигит экадиган агрегатни мавсумга шайламоқда. Механизатор-звено бошлиғи Абдуқаҳҳор Собиров эса (пастдаги суратда) ўзига бириктирилган трактор ва экиш агрегатини хўжаликда биринчи бўлиб ремонтдан чиқарди.

В. Сироткин фотолари.

МУНОСИБ ИШЧИ УРИНБОСАРЛАРИНИ ТАЙЁРЛАЙМИЗ

Кеча Ангрен шаҳар партия комитети мажлислар залида ҳунар-техника таълими ходимларининг актив йиғилиши бўлиб ўтди. Унда область ҳунар-техника таълими бошқармасининг бошлиғи О. М. Мусаев доклад қилди.

Актив йиғилишида Тошкент область партия комитети секретари А. М. Хўжаев ва Ўзбекистон ССР ҳунар-техника таълими Давлат комитети раисининг биринчи ўринбосари Р. Х. Жўраев нутқ сўзладилар. Шунингдек, йиғилишда ҳунар-техника таълими ходимларининг 1983 йилга мўлжалланган социалистик мажбуриятлари қабул қилинди.

РАЙОН ПАРТИЯ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ

Ўрта Чирчиқ район партия комитетининг бўлиб ўтган пленуми ташкилий масалани кўриб чиқди.

В. С. Куделя бошқа ишга ўтганлиги муносабати билан пленум уни район партия комитетининг бюро аъзоси ва иккинчи секретари вазифаларидан озод этди.

Пленум илгари Чиноз район партия комитети қишлоқ хўжалик бўлими мудири бўлиб ишлаб келган Л. А. Лигайни район партия комитетининг бюро аъзоси ва иккинчи секретари қилиб сайлади.

Пленум ишида область партия комитетининг ташкилий-партиявий ишлар бўлими мудири О. З. Зуфаров иштирок этди.

ЭКОНОМИКАМИЗНИНГ ЗАРБДОР ОДИМИ

ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲРИНИ ИҚТИСОДИЙ ВА СОЦИАЛ РИВОЖЛАНТИРИШ 1982 ЙИЛ ДАВЛАТ ПЛАНИНИНГ БАЖАРИЛИШ ЯКУНЛАРИ ТЎҒРИСИДА АХБОРОТ

1982 йил — СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги йилида ижтимоий ишлаб чиқариш ва халқ фаровонлигини янада ўстириш таъминланди.

Ўтган йили областни иқтисодий ва социал ривожлантириш бўйича асосий кўрсаткичлар қуйидагича бўлди:

	1982 йилда 1981 йилга нисбатан процент ҳисобида
Саноат маҳсулоти — жами	103,9
Шу жумладан:	
Ишлаб чиқариш воситалари ишлаб чиқариш	103,3
Истеъмол буюмларини ишлаб чиқариш	105,8
Умумий фойдаланишдаги автомобиль транспортининг юк обороти	102,0
Асосий фондларни ишга тушириш	91
Капитал маблағ сарфлаш	98
Ишчи ва хизматчилар сони	101,1
Меҳнат унумдорлиги:	
саноатда	102,8
қурилишда	101,6
Халқ хўжалиги бўйича иш ҳақи фонди	101,0
Ишчи ва хизматчиларнинг пул билан олган ўртача иш ҳақи миқдори	100,0
Колхозчилар меҳнатига ҳақ тўлаш	102,2
Давлат ва кооператив савдоси чакана товар обороти, умумий овқатланиш ҳам ҳисобга киради	104,1
Аҳолига маиший хизмат кўрсатиш ҳажми	107,6
Давлат, уй-жой қуриш кооперативлари ва колхозлар маблағлари ҳисобига умумий уй-жой майдонларини фойдаланишга топшириш	103,5

1982 йилда халқ хўжалигининг барча тармоқларида 20 мингдан ортиқ ихтиро ва рационализаторлик таклифлари фойдаланилди. Йиллик иқтисодий самара 100 миллион сўмликдан кўпроқни ташкил этди.

Ишлаб чиқаришнинг самарадорлиги ошди. Саноатда меҳнат унумдорлигини ошириш ҳисобига 9,6 минг киши меҳнати тежалди.

Саноат маҳсулоти 1981 йилдагига нисбатан 259,4 миллион сўмлик кўпайди ва 6907,2 миллион сўмликка (1982 йилнинг 1 январигача корхоналарнинг улгуржи нархларида) етди. 1070,9 миллион сўмлик асосий фондлар ишга туширилди. Халқ хўжалигини бошқариш структурасини яхшилаш ва хўжалик механизмини такомиллаштириш юзасидан тадбирлар амалга оширилди.

Ресурсларни тежаб-тергаш ва рационал фойдаланиш бўйича партия ва ҳукумат қарорларида белгиланган тадбирларни амалга ошириш юзасидан ишлар кенг миқёсда олиб борилди.

I. САНОАТ

Маҳсулот реализацияси ҳажми бўйича аниқ белгиланган йиллик план бажарилди. Ишлаб чиқаришнинг ортиши ўтган йилдагига нисбатан 3,9 процентни ташкил этди.

Меҳнат унумдорлиги ошди.

Электр энергетика, қора металлургия, химия ва нефть химияси саноати, машинасозлик ва металл ишлаш, ўрмон, ёғочсозлик ва целлюлоза-қоғоз саноати илдам суръатлар билан ривожланди.

Рангли металлургия, енгил ва озиқ-овқат саноати янада ривож топди.

Шаҳарлар ва районлар бўйича маҳсулот ҳажми, ишлаб чиқариш ҳажми ва меҳнат унумдорлигининг ўсиш суръатлари қуйидагича бўлди:

	Маҳсулот реализацияси бўйича йиллик планнинг бажарилиш проценти	1982 йилда 1981 йилга нисбатан процент ҳисобида	
		Ишлаб чиқариш ҳажми бўйича	Меҳнат унумдорлиги бўйича
Шаҳарлар:			
Олмалиқ	101	101	99,3
Ангрен	102	106	103
Оҳангарон	100,8	102	100,2
Бекобод	99	105	101
Наримонов	100,6	108	107
Чирчиқ	99,8	103	103
Янгийўл	100,3	99,8	100,2
Районлар:			
Оққўрғон	93	92	93
Оҳангарон	81	99,6	91
Бекобод	93	97	94
Бўстонлиқ	104	92	94
Бўка	89	91	89
Ғалаба	102	98	98
Калинин	103	102	101
Коммунистик	101	106	101
Оржоникидзе	103	118	116
Паркент	104	93	90
Пискент	101	104	106
Ўрта Чирчиқ	97	107	100,8
Тошкент	110	106	102
Чиноз	90	95	94
Янгийўл	103	91	93

Муҳим маҳсулот турларини ишлаб чиқариш қуйидагича бўлди:

	1982 йилда ишлаб чиқарилди	1982 йилда 1981 йилга нисбатан процент ҳисобида
Электр энергияси — миллиард киловатт-соат	15,0	113
Куч трансформаторлари — минг киловольт-ампер	7030	98
Бронь кабели — минг километр	18,6	95
Компрессорлар — дона	8865	119
Трактор прицеплари — минг дона	37,1	99,1
Тракторлар — минг дона	24,5	103
Трактор культиваторлари — минг дона	20,9	101
Пахта териш машиналари — дона	9850	103
Электрик кўприк кранлари (махсуслари ҳам ҳисобга киради) — дона	1401	101
Экскаваторлар — дона	1433	97
Химия асбоб-ускуналари — миллион сўмлик	28,3	102
Қишлоқ хўжалик машиналари — миллион сўмлик	152,7	106
Йиғма темир-бетон конструкциялари ва деталлари — минг куб метр	2579	99
Иморатбоп ғишт — миллион дона	502	99
Пардоз керамика плиталари — минг квадрат метр	1369,9	107
Асбоцемент шифери — шартли миллион плита	184	100,7
Асбоцемент қувурлари — шартли километр	2976	102
Қоғоз — минг тонна	24,5	96
Мебель — миллион сўмлик	113,8	107
Каноп толаси — минг тонна	34,1	100,3
Пайпоқлар — минг жуфт	405	113
Ички трикотаж — миллион дона	10,8	100,2
Устки трикотаж — миллион дона	7,2	91
Чарм пойабзали — миллион жуфт	13,7	97
Гўшт (саноатда ишлаб чиқарилгани) — минг тонна	65,2	108
Колбаса маҳсулотлари — минг тонна	29,0	97
Қаймоғи олинмаган сут маҳсулотларини сутга айлантириб ҳисоблаганда — минг тонна	175,8	101
Ўсимлик мойи — минг тонна	48,0	106
Кондитер маҳсулотлари — минг тонна	77,3	102
Консервалар — шартли миллион банка	202,4	121

Электр энергияси, куч трансформаторлари, тракторлар, гилам ва гилам буюмлари, мебель, тикувчилик буюмлари, устки трикотаж, пайпоқлар, гўшт, қаймоғи олинмаган сут маҳсулотларини сутга айлантириб ҳисоблаганда ишлаб чиқариш йиллик плани ошириб бажарилди.

Олий сифат категориясидаги маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми ўтган йилдагига нисбатан 9,5 процент кўпайди. Олий сифат категориясидаги маҳсулот жами ишлаб чиқариш ҳажмида салкам 15 процентни ташкил этди.

Айни вақтда айрим ишлаб чиқариш бирлашмалари ва корхоналар маҳсулот ишлаб чиқариш ва уни реализация қилиш, фойда олиш, меҳнат унумдорлигини ошириш, товар маҳсулоти таннархини камайтириш, маҳсулотларни лозим ассортимент ва сифатда ишлаб чиқариш бўйича топшириқни бажармади.

Қайта ишга туширилган айрим қувватлар суст ўзлаштирилди ва тўла фойдаланилмади.

Трактор культиваторлари, экскаваторлар, кўрак чувиш агрегатлари, сирланган идишлар, қишлоқ хўжалик машиналари, химия асбоб-ускуналари, йиғма темир-бетон конструкциялари ва деталлари, шифер, асбо-цемент қувурлари, иморатбоп ғишт, керамика плиталари, капролактам, пахта толаси, пойабзал, консервалар, кондитер маҳсулотлари ишлаб чиқариш плани бажарилмади.

Айрим ишлаб чиқариш бирлашмалари ва корхоналари истеъмолчиларга тузилган шартномалар ва ижро учун қабул қилинган нарядларга мувофиқ маҳсулот етказиб берилишини тўла таъминламадилар.

II. ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ

Қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитетининг май (1982 йил) Пленуми қарорларини амалга ошира бориб ва ўсиб бораётган моддий-техника базага таяниб, 1982 йилда кўпгина маҳсулот турларини етиштиришни кўпайтиришга эришдилар.

Область пахтакорлари ноқулай об-ҳаво шароитларида пахтадан яхши ҳосил етиштирдилар, уни йиғиб-териб олишни уюшқоқлик билан ўтказдилар ва давлатга 470,0 минг тонна пахта хом ашёси сотдилар. Областнинг барча районлари пахта сотиш планини тўла ва ошириб бажардилар.

1982 йилда барча категориядаги хўжаликлар 279,9 минг тонна дон, 641,2 минг тонна сабзавот, 153,1 минг тонна картошка, 59,4 минг тонна полиз экинлари, 213,4 минг тонна мева ва резаворлар, 81,3 минг тонна узум йиғиштириб олди.

Деҳқончилик маҳсулотлари харид қилиш давлат планлари бажарилди. Чорвачилик учун дағал ем-хашак, шу жумладан, сенаж, ўт уни планда назарда тутилганидан анча кўп тайёрланди.

Область колхозлари, совхозлари хўжаликлараро корхоналари 1983 йил ҳосили учун кузги-қишки тадбирларни олиб бормоқдалар.

36,9 минг гектар ерга кузги ғалла экилди. 246,0 минг гектар майдон шудгор қилинди. Далаларга органик ва минерал ўғитлар чиқарилмоқда, суғориш тармоқлари тозаланяпти, қишлоқ хўжалик техникаси ремонт қилинмоқда.

Барча категориядаги хўжаликларда маҳсулдор чорва сони қуйидагича бўлди (минг бош):

	1 январгача	
	1982 йил	1983 йил
Йирик шохли қорамол	357,7	360,6
Шу жумладан, сигирлар	142,3	143,5
Чўчқалар	186,0	224,8
Қўй ва эчкилар	632,8	597,1

Барча категориядаги хўжаликларда **чорвачилик маҳсулотлари етиштириш** қуйидагича бўлди:

	1981 йил	1982 йил
Гўшт (тирик вазнда) — минг тонна	79,8	85,0
Сут — минг тонна	349,7	360,2
Тухум — миллион дона	486,0	481,6
Жун (физик оғирликда) тонна	1598	1538

Давлат томонидан чорвачилик маҳсулотларини харид қилиш қуйидагича бўлди:

	1981 йил	1982 йил
Чорва ва парранда (тирик вазнда) — минг тонна	44,0	46,3
Сут — минг тонна	148,5	148,3
Тухум — миллион дона	315,0	325,0

Чорва ва парранда, сут, тухум, жун, пилла харид қилиш давлат плани ортиғи билан бажарилди.

Областда қишлоқ хўжалиги ва агросаноат комплекси бошқа тармоқларини бошқаришни яхшилаш мақсадларида район агросаноат бирлашмалари тузилмоқда.

Саноат ва бошқа корхоналар ҳамда ташкилотларнинг ёрдамчи хўжаликларида чорвачилик маҳсулотлари етиштириш кўпайди.

Ишларнинг бутун комплекси бўйича қишлоқ хўжалигини ривожлантиришга 270,8 миллион сўм ёки халқ хўжалигига сарфланган жами капитал маблағ ҳажмининг 21 проценти миқдорида маблағ сарфланди.

III. ТРАНСПОРТ

Ўрта Осиё темир йўли Тошкент бўлинмаси юк обороти йиллик планини 100,8 процент қилиб бажарди. Юк обороти 1981 йилдагига нисбатан 5 процент камайди.

Айни вақтда халқ хўжалик юкларини ортиш йиллик плани бажарилмади ва ҳаракатдаги составдан фойдаланиш кўрсаткичлари ёмонлашди, ҳар бир юк операцияси вақтида ва техника станцияларида вагонларнинг нормативдагидан ортиқча туриб қолишига йўл қўйилди.

Умумий фойдаланишдаги автомобиль транспорти юк обороти ва пассажир обороти, юк, пассажирлар ташиш ҳамда енгил такси машиналарининг пулли қатнови планини бажарди.

1981 йилдагига нисбатан юк ташиш 1,1 процент, пассажир обороти 6,2, пассажир ташиш 6, юк обороти 2 ва енгил такси машиналарининг пулли қатнови 4,4 процент ошди.

Тошкент авиаотряди юк (почта ҳам ҳисобга киради) ташиш, пассажир обороти йиллик планини бажарди. 1981 йилдагига нисбатан юк (почта ҳам ҳисобга киради) ташиш ва пассажир обороти бирмунча камайди.

IV. КАПИТАЛ ҚУРИЛИШ

1982 йилда янги корхоналар қуриш, мавжудларини кенгайтириш ва реконструкция қилиш ҳисобига областда қатор муҳим ишлаб чиқариш қувватлари ишга туширилди. Олмалиқ кон-металлургия комбинати ва химия зводида, Тошкент трактор заводида, «Силикат» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасида, бинокорлик материаллари ва конструкциялари комбинатида, машиналар ишлаб чиқариш бўйича давлат махсус конструкторлик бюросида ва бошқа корхоналарда янги қувватлар фойдаланишга топширилди.

Озиқ-овқат саноатида Ангрен нон заводи ва Тошкентдаги «Ўртоқ» фабрикасида кондитер маҳсулотлари ишлаб чиқарувчи цех қурилди.

Қишлоқ хўжалигида чўчқалар, йирик шохли қорамоллар ҳамда қўй-эчкилар парвариш қилинадиган ва бўрдоқига боқиладиган чорвачилик бинолари фойдаланишга топширилди, пахта хом ашёси сақлаш учун омборлар қурилди, Оҳангарон сув омборининг ҳажми кенгайтирилди.

Давлат ва колхозлар маблағлари ҳисобига 2798 гектар янги суғориладиган ерлар фойдаланишга топширилди, мавжуд суғориладиган ерлар 7544 гектарининг мелиоратив ҳолатини яхшилаш бўйича ишлар амалга оширилди ҳамда 5193 гектари капитал текисланди.

Давлат ва кооператив корхоналари, колхозлар ва уй-жой қуриш кооперативлари маблағлари ҳисобига область халқ хўжалигига сарфланган капитал маблағ 1264 миллион сўмни ташкил этди.

Ўз кучлари билан 1029,1 миллион сўмлик пудрат ишлари ҳажми амалга оширилди ва план 100,8 процент қилиб бажарилди. Пудрат ишлари ҳажми 1981 йилдагига нисбатан 3,8 процент ошди.

Қурилишда меҳнат унумдорлиги 1981 йилдагига нисбатан бирмунча ортди.

V. ХАЛҚ МОДДИЙ ВА МАДАНИЙ ТУРМУШ ДАРАЖАСИНИНГ ОШИРИЛИШИ

1982 йилда социал ривожлантириш ва халқ фаровонлигини ошириш юзасидан ўн биринчи беш йилликка мўлжалланган тадбирларни амалга ошириш давом эттирилди.

Халқ хўжалигида банд бўлган ишчилар ва хизматчиларнинг пул билан оладиган ўртача ойлик иш ҳақи 157 сўмни ташкил этди.

Колхозчилар меҳнатига ҳақ тўлаш 2,2 процент ортди.

Халқ хўжалигининг барча тармоқларида меҳнатни муҳофаза қилиш ва иш шароитларини яхшилаш, иш вақтидан тўлароқ фойдаланиш бўйича тадбирлар амалга оширилди.

Бир йил давомида аҳолининг омонат кассаларидаги омонатлари 5,2 процент ошди.

Давлат ва кооператив савдосининг чакана товар обороти 3778,8 миллион сўмни ташкил этди ва 1981 йилдагига нисбатан солиштирма баҳоларда 4,1 процент ортди. Товар обороти кўпайганлиги ҳолда аҳолининг айрим озиқ-овқат ва саноат товарларига нисбатан ортиб бораётган эҳтиёжи ҳали тўла қондирилгани йўқ.

Чакана товар обороти йиллик плани бажарилмади.

Аҳолига маиший хизмат кўрсатиш ҳажми 1981 йилдагига нисбатан 7,6 процент, шу жумладан қишлоқ жойларида 7,0 процент ортди. Маиший хизмат кўрсатиш плани бажарилди. Лекин, маиший хизмат кўрсатиш бўйича буюртмаларнинг бажарилиш сифати ва муддатлари ҳар доим ҳам аҳолини қаноатлантираётгани йўқ.

Давлат, колхозлар ва уй-жой қуриш кооперативлари маблағлари ҳисобига умумий (фойдали) майдони 1324,3 минг квадрат метр бўлган уйлар қурилди, шунингдек, 29273 ўқувчига мўлжалланган умумий таълим мактаблари, 7095 ўринли мактабгача ёшдаги болалар муассасалари ва қатор бошқа маданий-маиший хизмат кўрсатувчи объектлар фойдаланишга топширилди.

Аҳоли пунктлари янада ободонлаштирилди. Газлаштирилган квартиралар сони бир йилда 27,5 мингта, шу жумладан, қишлоқ жойларида 5,9 мингта кўпайди.

Халқ маорифи, фан ва маданият янада ривожланди. Таълимнинг ҳар хил турлари билан 1 миллион киши қамраб олинди, шу жумладан умумий таълим мактабларида 700 мингдан ортиқ киши, ҳунар-техника билим юртларида 48 мингга яқин, шу жумладан ўрта билим юртларида 44 минг киши, ўрта махсус ўқув юртларида 78 минг киши, олий ўқув юртларида сал кам 185 минг киши ўқитилди.

Куни узайтирилган мактаблар ва группаларда 234 мингга яқин ўқувчи тарбияланмоқда, бу олдинги йилдагига нисбатан 16,9 процент кўпдир.

1982 йилда 90 мингга яқин йигит ва қиз, шу жумладан. 14 минг йигит ва қиз ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда ўрта ўқув юртларини тугатдилар.

Олий ўқув юртларига 31,2 минг киши, ўрта махсус ўқув юртларига 27,6 минг киши қабул қилинди.

1982 йилда халқ хўжалигига 47 мингдан ортиқ, шу жумладан 26 мингдан ортиқ олий маълумотли ва 21 мингга яқин ўрта махсус маълумотли мутахассислар юборилди.

Ҳунар-техника билим юртлари йил давомида 59,3 минг ёш малакали ишчи тайёрладилар ва уларга 36,7 минг киши, шу жумладан ўрта ҳунар-техника билим юртларига 19,3 минг киши қабул қилинди.

214 мингдан ортиқ киши корхоналар, муассасалар, ташкилотлар ва колхозларда индивидуал, бригада ва курс таълими тармоқларида янги касбларни ўргандилар, шунингдек, малака ошириш институтлари, факультетлари, курслари ва мактабларида ўз малакаларини оширдилар.

Маданий-оқартув муассасалар тармоғи кенгайди.

Аҳолига медицина хизмати кўрсатиш яхшиланди. Йил давомида барча ихтисосдаги врачлар сони 0,1 минг кишига кўпайди ва сал кам 19,2 минг кишини ташкил этди.

Ёз давомида 197 мингга яқин болалар ва ўсмирлар пионер ва мактаб лагерларида, экскурсия-туристик базаларда дам олдилар ёки ёз даврида болалар муассасалари билан қишлоқ жойларида бўлдилар.

Тошкент области аҳолисининг сони 1983 йилнинг 1 январида 3874,6 минг кишини ташкил этди.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СТАТИСТИКА БОШҚАРМАСИ,

ТОШКЕНТ ШАҲАР СТАТИСТИКА БОШҚАРМАСИ.

ҲАММАСИ—МЕҲНАТ КИШИСИ УЧУН

ОБЛАСТЬ СОЦИАЛ ТАЪМИНОТ ОРГАНЛАРИ ХОДИМЛАРИ АКТИВИ ЙИҒИЛИШИДАН

Халқ ҳаёти моддий ва маданий фаровонлигини тинимсиз юксалтириш партиянинг олий мақсади, мамлакат иқтисодий стратегиясининг муҳим қисмидир. Шунинг учун ҳам КПСС XXVI съезди қарорлари ва беш йилликнинг учинчи йили планларида миллионлаб совет кишиларининг талаб ва эҳтиёжларига тўлиқ жавоб берадиган кенг социал программа ўзининг ёрқин ифодасини топган.

Буни ўз навбатида пойтахт области тимсолида ҳам яққол кўриш мумкин. Ўтган йили социал таъминот органлари катта ижтимоий программани амалга оширдилар. Шу мақсадлар учун 133 миллион сўм маблағ сарфланди.

Область социал таъминот бўлимининг бошлиғи С. А. Раҳматхўжаеванинг социал таъминот органлари ходимларининг кенгашидаги докладида ана шу фактлар келтириб ўтилди.

— Ҳозирги кунда областимизда, — деди нотиқ, — пенсия ва нафақа олувчилар 287 минг нафардан зиёд кишини ташкил қилади. Ўтган йили ишчи ва хизматчилардан 13.313 кишига, колхоз аъзоларидан 2233 кишига пенсия тайинланди.

Социал таъминот бўлимлари раҳбарларининг қилинган ишлар тўғрисида меҳнаткашлар ҳузурида ҳисоб бериши одат тусига кириб боряпти. 1982 йил давомида 154 марта ана шундай ҳисоботлар ташкил этилиб, уларда 11 мингдан зиёд киши қатнашди.

Пенсия ва нафақалар белгилаш ва тўлашда аниқлик, хатога йўл қўймаслик социал таъминот органлари ишидаги сифатнинг белгиловчи омилидир. Бу соҳада Янгийўл, Тошкент районлари социал таъминот бўлимлари яхши кўрсаткичларни қўлга киритмоқдалар.

СССР Олий Совети Президиумининг бир корхона, муассаса ва ташкилотда узлуксиз меҳнат стажига эга бўлган кишиларга кексалиги учун пенсия белгилашда 20 процент қўшимча пул тўлаш тартиби тўғрисидаги кўрсатмасини амалга ошириш юзасидан ишлар бошлаб юборилди. Натижада 500 кишининг пенсия миқдорини ошириш кўзда тутиляпти.

Қишлоқ меҳнаткашларига социал таъминот хизмати кўрсатиш сифати янада яхшиланди. Ҳозирги кунда 74.095 колхозчига пенсия, 7.095 колхозчи аёлга эса ҳомиладорлик ва фарзанд кўрганлиги учун нафақалар тўланмоқда. Областдаги 108 колхознинг ҳаммасида колхозчилар социал таъминоти Советлари ишлаб турибди. 103 колхозда хўжалик аъзоларининг ички социал таъминоти йўлга қўйилди. Социал ёрдамнинг бу туридан 1847 киши баҳраманд бўлаяпти. Шунингдек, колхозчилардан 762 киши шахсий пенсионердир.

Областимизда 73 нафар юз ёшдан ошган пенсионерлар истиқомат қилади, — деди докладчи. Ижроия комитетларнинг қарорига биноан уларга ҳар томонлама кўмак беріляпти. Бундан ташқари шахсий пенсия ва пенсияга қўшимчалар белгиланган.

Социал таъминот бўлимлари Улуғ Ватан уруши инвалидлари ва ҳалоқ бўлган ҳарбий хизматчиларнинг оилалари тўғрисида жиддий ғамхўрлик кўрсатмоқдалар. Уларнинг тавсиясига биноан фақатгина ўтган йилнинг ўзида 64 нафар уруш инвалиди ва халок бўлган ҳарбий хизматчиларнинг 43 оиласига шинам, янги квартиралар ажратилди. 825 кишининг квартираси эса сифатли ремонтдан чиқарилди. 44 уруш инвалидига якка тартибдаги қурилишлар учун ер участкалари ажратилди ва 29,6 минг сўм миқдорида узоқ муддатли қарзлар берилди. 167 нафар Улуғ Ватан уруши инвалидига бепул «Запорожец» автомашинаси совға қилинди.

Йиғилишда сўзга чиққан Тошкент район социал таъминот бўлимининг мудири С. Адашева, Оҳангарон уй-интернатининг директори А. Ф. Северюхина, Янгийўл районидаги «Интернационал» колхози раисининг ўринбосари С. Эгамов, Ўзбекистон металургия заводи кадрлар бўлимининг катта инспектори Л. Н. Логачева, Олмалиқ шаҳар социал таъминот бўлими мудирининг ўринбосари Н. Ф. Шунина ва бошқалар 1983 йил вазифаларини бажаришда мавжуд резервлардан қай даражада фойдаланилаётганлиги тўғрисида гапирдилар.

Йиғилишда республика социал таъминот министрининг ўринбосари Н. Н. Назиров сўзга чиқди.

Йиғилишда область социал таъминот органлари ходимларининг 1983 йилги социалистик мажбуриятлари қабул қилинди.

Йиғилишда область ижроия комитети раисининг ўринбосари Г. Б. Йўлдошева қатнашди.

Мактабларда ўқувчиларга юксак савияда билим бериш билан бирга уларда меҳнатсеварлик, табиатни ардоқлаш, касбга меҳр қўйиш туйғуларини шакллантириш педагогик коллективларнинг биринчи галдаги вазифаси бўлиб қолмоқда. Ёшларни ватанпарварлик, интернационализм руҳида тарбиялаш борасида кўп ишлар қилинмоқда.

Область халқ маорифи ходимларининг активида ана шу амалга оширилган ишлар, келгуси режалар тўғрисида гап боради. Қуйида актив иштирокчилари ўз иш тажрибалари, эришаётган ютуқлари ҳақида ҳикоя қиладилар.

ТАРБИЯНИНГ ОТАСИ—МЕҲНАТ

Партия ва ҳукуматимизнинг халқ маорифини янада ривожлантириш билан боғлиқ бўлган қарорлари ва кўрсатмаларида мактабда меҳнат тарбияси алоҳида ўрин тутади. Бу борада биз ҳам анчагина ишларни амалга оширдик. Коллективимиздаги 80 нафар педагогнинг ҳаммаси талабаларга юксак билим бериш, уларни маънавий баркамол инсон қилиб тарбиялаш ва энг муҳими ўқувчиларда меҳнатга чинакам муҳаббат уйғотишга ҳаракат қилмоқдалар. Бу интилишларни рўёбга чиқариш учун тўла имкониятлар бор. Моддий базамиз мустаҳкам. Мавжуд 47 кабинетнинг барчаси дарсни пухта ва малакали ўтказиш учун зарур бўлган даражада жиҳозланган. 11 та телевизор, 7 та кинопроектор, 5 та киноаппарат, магнитофон ва фильмоскоплар машғулотларни қизиқарли ва сифатли ўтказишга хизмат қилади. Мактабимизнинг 250 ўринли «Юность» кинотеатрида бадиий фильмлар билан бирга тарбияга оид ҳужжатли кинофильмлар мунтазам намойиш этилади. Спорт комплексида район миқёсидаги мусобақалар ҳам ўтиб туради.

Ўқувчиларда ўзаро ўртоқлик, ота-онага ҳурмат, меҳнатсеварлик фазилатларини шакллантиришда кўпроқ коллектив бўлиб ишлаш яхши натижа бермоқда. Мактабимизнинг 1,5 гектар токзори бор. Боғлар оралиғидаги тажриба участкасида ҳар йили оз-оздан 12—14 хил экин экилади. Пахтанинг ўзидан уч хил нави ҳар мавсумда ўқувчилар синовидан ўтади. Истар Мақсудов, Куртмер Қодировлар каби жонкуяр педагоглар ана шу участкаларда иш олиб бораётган юқори синф ўқувчиларининг ишларига бошчилик қиладилар. Меҳнат тарбиясининг бу усули ўнинчи синфни битираётган талабаларни деҳқончиликнинг ҳар бир соҳасидан тўла хабардор қилади. Уларни далада ишлашга тайёрлайди. Бундан ташқари мактабда ўқувчилар ишлаб чиқариш бригадаси ҳам мавжуд. Бу бригада колхознинг 100 гектардан кўпроқ майдонида маккажўхори етиштиради. Меҳнатимиз зое кетмаяпти. Икки марта халқ хўжалик ютуқлари кўргазмасида қатнашдик. Қатор педагоглар ва ўқувчилар виставканинг медаллари, дипломлари билан тақдирландилар.

Ўқувчиларда билим ва меҳнатга бунчалик ҳавас уйғотишда А. Саидов, С. Хусанов, Х. Гайбердиева, С. Лезгиев, А. Ҳамидов. С. Саидов каби педагоглар алоҳида жонкуярлик кўрсатмоқдалар.

А. ҲАМИДОВ,
Оққўрғон районидаги Низомий номли 46-мактаб директори.

ТАБИАТГА МЕҲР УЙҒОТИБ

Мактабимизнинг салкам бир гектарлик тажриба участкаси бор. Шу ерда узумчилик ва гулчилик билан шуғулланамиз.

Ўқувчиларга Шредер номли боғдорчилик, узумчилик, виночилик ишлаб чиқариш бирлашмаси ходимлари катта ёрдам беришмоқда. Институт олимлари мактабимизда тез-тез бўлиб туришади. Токларни парваришлаш, гулларнинг янги-янги навларини етиштиришда маслаҳатларини аяшмайди. Мактабда ўсимликшунослик музейининг вужудга келишида ҳам бирлашма боғбон-тадқиқотчиларининг ҳиссаси катта бўлди. Улар ўқувчиларда фақат очиқда ўсадиган гулларгагина меҳр уйғотиб қолмай, уй шароитида ҳам турфа гуллар етиштиришга қизиқтира олдилар. Шу тариқа тувакларда парваришланадиган гуллар кўпайиб 600 тадан ошиб кетди.

Музейимизга эътибор ортиб бормоқда, ўтган йили областимизнинг ҳамма районларидан келган педагоглар ўнга катта баҳо бердилар. Яқинда эса фан-техника ва ишлаб чиқариш X Бутуниттифоқ ҳафталиги муносабати билан мамлакатимизнинг ҳамма бурчакларидан Тошкентга келган 130 нафар пионер ва ўқувчилар музейимиз меҳмони бўлишди.

А. МУҲАМЕДОВ,
Тошкент районидаги Охунбобоев номли 22-мактаб ўсимликшунослик музейининг бошлиғи, биология ўқитувчиси.

ОБЛАСТЬ КОЛХОЗ ВА СОВХОЗЛАРИДА 1982 ЙИЛДА ЕТИШТИРИЛГАН ВА ҲАР БИР СИГИРДАН ЎРТАЧА СОҒИБ ОЛИНГАН СУТ

Ўринлар: 1982 йил	Ўринлар: 1981 йил	Хўжаликларнинг номлари	Районй	Ҳар бир сигирдан ўртача соғиб олинган сут (кг): 1982 йил	1981 йил	+, −	Ялпи сут етиштириш (центнер): 1982 йил	1981 йил	+, −
1.	5.	«Москва» колхози	Калинин	5033	4621	+412	6090	5500	+ 590
2.	1.	«Коммунизм» колхози	Янгийўл	5007	5102	− 95	20969	20000	+ 969
3.	2.	«Чиноз» наслчилик совхоз-техникуми	Чиноз	5004	5010	− 6	72220	72220	—
4.	10.	Ильич номли колхоз	Бўка	4832	4424	+408	5460	4960	+ 500
5.	3.	«Октябрь 40 йиллиги» колхози	Бўка	4816	4815	+ 1	7720	7441	+ 279
6.	4.	«Политотдел» колхози	Коммунистик	4814	4712	+102	39520	39030	+ 490
7.	6.	К. Маркс номли колхоз	Тошкент	4570	4569	+ 1	11580	11330	+ 250
8.	9.	Калинин номли колхоз	Калинин	4511	4450	+ 61	10060	10040	+ 20
9.	17.	«Қорасув» совхози	Калинин	4477	4200	+277	8060	8020	+ 40
10.	14.	«Ғаллақудуқ» совхози	Оҳангарон	4400	4310	+ 90	8730	7930	+ 800
11.	12	«Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» колхози	Тошкент	4388	4332	+ 56	21150	21440	— 290
12.	8.	«Правда» колхози	Коммунистик	4373	4478	−105	32700	32540	+ 160
13.	13.	«Партия XXI съезди» совхози	Калинин	4370	4310	+ 60	5980	5800	+ 180
14.	15.	СоюзНИХИ	Оржоникидзе	4320	4277	+ 43	9138	9240	— 102
15.	18.	«Ленин йўли» колхози	Ўрта Чирчиқ	4234	4180	+ 54	9350	9130	+ 220
16.	24.	Х. Турсунқулов номли колхоз	Янгийўл	4199	4009	+190	16310	13830	+2480
17.	19.	Свердлов номли колхоз	Пискент	4192	4147	+ 45	12100	11902	+ 198
18.	20.	«Ленинский путь» колхози	Коммунистик	4164	4136	+ 28	23410	22260	+1150
19.	21	Ленин номли колхоз	Бекобод	4130	4120	+ 10	18657	18300	+ 357
20.	22.	«Хасково» совхози	Калинин	4123	4060	+ 63	18210	11720	+6490
21.	7.	Навоий номли колхоз	Тошкент	4100	4501	−401	13300	13500	— 200
22.	16.	Свердлов номли колхоз	Коммунистик	4095	4079	+ 16	26620	24890	+1730
23.	23.	«Назарбек» совхози	Калинин	4050	4035	+ 15	5370	5300	+ 70
24.	11	С. Раҳимов номли колхоз	Тошкент	4031	4400	−369	2901	3860	— 959
25.	79.	Оржоникидзе номли колхоз	Калинин	3988	3405	+583	7180	6530	+ 650
26.	103.	«Коммунизм» колхози	Бўка	3913	3178	+735	5160	4090	+1070
27.	29.	Свердлов номли совхоз	Калинин	3910	3900	+ 10	5500	5160	+ 340
28.	37.	Энгельс номли колхоз	Ғалаба	3900	3685	+215	3900	4140	— 240
29.	25	«КПСС XXV съезди» совхози	Бекобод	3900	3960	— 60	17020	16040	+ 980
30.	28.	Димитров номли колхоз	Ғалаба	3900	3905	— 5	23090	23040	+ 50
31.	30	«Москва» совхози	Калинин	3894	3830	+ 64.	3900	3890	+ 10
32.	50	«Партия XX съезди» совхози	Калинин	3877	3571	+306	5350	5090	+ 260
33.	26.	«Ўзбекистон» колхози	Коммунистик	3856	3924	— 68	20520	20310	+ 210
34.	62.	Куйбишев номли колхоз	Калинин	3820	3502	+318	5310	4500	+ 810
35.	31.	«Огонёк» совхози	Ғалаба	3800	3830	— 30	8001	8580	— 579
36.	32.	Охунбобоев номли колхоз	Ўрта Чирчиқ	3745	3737	+ 8	6030	6010	+ 20
37.	38.	Тимирязев номли колхоз	Бўка	3739	3677	+ 62	5360	5310	+ 50
38.	33.	Ҳамза номли колхоз	Бўка	3716	3715	+ 1	10640	10424	+ 216
39.	34.	Ким Пен-Хва номли колхоз	Ўрта Чирчиқ	3713	3709	+ 4	10520	10510	+ 10
40.	39.	«Партия XXIV съезди» совхози	Чиноз	3703	3670	+ 33	38910	34150	+4760
41.	41.	«Победа» колхози	Ғалаба	3700	3634	+ 66	6950	6150	+ 800
42.	40	Красний водопад эксперементал базаси	Оржоникидзе	3660	3655	+ 5	29840	29600	+ 240
43.	63.	«Ўзбекистон» паррандачилик фабрикаси	Калинин	3651	3494	+157	6720	6290	+ 430
44.	47.	Гагарин номли совхоз	Калинин	3631	3607	+ 24	4430	4400	+ 30
45.	35.	«Ленин йўли» колхози	Бўка	3624	3705	− 81	11200	10416	+ 784
46.	46.	Жданов номли колхоз	Бўстонлиқ	3615	3607	+ 8	3000	3070	— 70
47.	45.	Калинин номли колхоз	Янгийўл	3610	3607	+ 3	7570	77210	+ 360
48.	51.	«Пискент» совхози	Пискент	3586	3567	+ 19	21300	21080	+ 220
49.	56.	«Партия XX съезди» колхози	Бўка	3583	3550	+ 33	5046	4827	+ 219
50.	54.	«Ленинград» колхози	Ғалаба	3580	3557	+ 23	12840	12060	+ 780
51.	—	Селекция институти	Оржоникидзе	3579	—	—	1220	—	—
52.	52.	У. Юсупов номли аграр-саноат бирлашмаси	Янгийўл	3565	3564	+ 1	15500	12900	+2600
53.	65.	К. Маркс номли колхоз	Бўка	3561	3487	+ 74	5080	4577	+ 503
54.	61.	«КПСС XXVI съезди» совхози	Пискент	3540	3508	+ 32	19681	19370	+ 311
55.	71.	Абдураҳмонов номли совхоз	Тошкент	3536	3450	+ 86	6850	6220	+ 630
56.	55.	Киров номли ўқув хўжалиги	Ғалаба	3520	3556	— 36	16020	14760	+1260
57.	44.	«Троицкий» ёрдамчи хўжалиги	Оржоникидзе	3510	3608	— 98	3310	3320	— 10
58.	53.	«Партия XXI съезди» колхози	Янгийўл	3503	3562	— 59	2240	1710	+ 530
59.	88.	«Ленинград» совхози	Тошкент	3500	3324	+176	7610	6860	+ 750
60.	64.	«Қибрай» совхози	Оржоникидзе	3492	3488	+ 4	5900	5860	+ 40
61.	68.	«Коммунизм» совхози	Ғалаба	3480	3474	+ 6	12220	12650	— 430
62.	36.	«Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхози	Ғалаба	3450	3330	+120	25020	25000	+ 20
63.	74.	Свердлов номли колхоз	Ғалаба	3450	3421	+ 29	12350	12180	+ 170
64.	73.	Ниёзов номли колхоз	Янгийўл	3447	3440	+ 7	6730	6570	+ 160
65.	43.	«Ленинизм» колхози	Янгийўл	3447	3611	−164	12305	12500	— 195
66.	121.	Жамбул номли колхоз	Бўка	3446	3047	+399	4060	3770	+ 286
67.	87.	Ленин номли колхоз	Ўрта Чирчиқ	3436	3334	+102	6840	6830	+ 10
68	69.	Фрунзе номли колхоз	Бўстонлиқ	3435	3470	— 35	6770	7000	— 230
69.	80.	Калинин номли колхоз	Пискент	3428	3398	+ 30	6000	5742	+ 258
70.	58.	«Тошкент» совхози	Тошкент	3425	3425	—	7400	7400	—
71.	76.	«Октябрь 40 йиллиги» колхози	Чиноз	3423	3415	+ 8	7050	6890	+ 160
72.	100.	«Коммунизм» колхози	Бекобод	3400	3200	+200	3020	2780	+ 240
73.	48.	Куйбишев номли колхоз	Оққўрғон	3381	3600	−219	7100	6950	+ 150
74.	42.	«Горняк» совхози	Ўрта Чирчиқ	3360	3622	−262	1780	1900	— 120
75.	70.	«Ленинизм» колхози	Оққўрғон	3354	3467	−113	7360	7003	+ 357
76.	75.	«Октябрь» колхози	Оржоникидзе	3337	3417	— 80	14100	12570	+1530
77.	91.	«Далварзин» совхози	Бекобод	3330	3270	+ 60	14500	14490	+ 10
78.	89.	«Бўка» совхози	Бўка	3329	3317	+ 12	13096	12507	+ 589
79.	—	«СССР 60 йиллиги» колхози	Янгийўл	3328	3611	−283	4170	5300	−1130
80.	57.	«Интернационал» колхози	Янгийўл	3318	3541	−223	7050	7750	— 700
81.	90.	Свердлов номли колхоз	Ўрта Чирчиқ	3315	3301	+ 14	5540	5440	+ 100
82.	67.	«Ленин йўли» колхози	Тошкент	3314	3475	−161	9823	9567	+ 256
83.	66.	Навоий номли колхоз	Оққўрғон	3309	3486	−177	3210	3112	+ 98
84.	96.	«Ленинизм» колхози	Бўка	3308	3225	+ 83	5170	4880	+ 290
85.	78.	«Текстильшик» ёрдамчи хўжалиги	Калинин	3308	3410	−102	1980	1610	+ 370
86.	98.	Терешкова номли колхоз	Ўрта Чирчиқ	3306	3214	+ 92	3571	3560	+ 11
87.	86.	Киров номли колхоз	Ғалаба	3300	3336	— 36	6600	6440	+ 160
88.	83.	Ҳамза номли колхоз	Ғалаба	3300	3363	— 63	11260	11100	+ 160
89.	60.	Мичурин номли колхоз	Бўка	3287	3508	−221	6160	5982	+ 178
90.	93.	Охунбобоев номли колхоз	Пискент	3284	3251	+ 33	11100	10467	+ 633
91.	97.	«Партия XXII съезди» колхози	Ўрта Чирчиқ	3279	3217	+ 62	3870	3890	— 20
92.	92.	Икромов номли колхоз	Ўрта Чирчиқ	3279	3259	+ 20	3639	3670	— 31
93.	82.	Охунбобоев номли колхоз	Тошкент	3255	3393	−138	9330	9330	—
94.	94.	«Северний маяк» колхози	Ўрта Чирчиқ	3250	3244	+ 6	11580	11410	+ 170
95.	105.	К. Маркс номли колхоз	Бўстонлиқ	3231	3171	+ 60	4520	4820	— 300
96.	81.	«Ўзгариш» совхози	Калинин	3214	3395	−181	5860	6110	— 250
97.	120.	«Овошной» совхози	Калинин	3210	3050	+160	4750	4700	+ 50
98.	108.	«Бўзсув» совхози	Калинин	3204	3150	+ 54	8010	7960	+ 50
99.	109.	Калинин номли совхоз	Ғалаба	3200	3144	+ 56	6858	6170	+ 688
100.	107.	Тельман номли колхоз	Пискент	3199	3163	+ 36	5950	5662	+ 288
101.	134.	Ворошилов номли совхоз	Оҳангарон	3196	2928	+268	12940	12100	+ 840
102.	106.	«Победа» колхози	Бекобод	3190	3170	+ 20	9100	8880	+ 220
103.	112.	Серго номли совхоз	Оҳангарон	3174	2921	+253	12000	11000	+1000
104.	27.	«Иваново» совхози	Калинин	3160	2910	+250	12420	14650	−2290
105.	116.	«Партия XIX съезди» колхози	Бўка	3157	3091	+ 66	5500	5000	+ 500
106.	130.	Охунбобоев номли колхоз	Оққўрғон	3155	2941	+214	8700	8500	+ 200
107.	112.	«Қизил Ту» колхози	Бўстонлиқ	3154	3119	+ 35	5380	5610	— 230
108.	119.	Навоий номли колхоз	Бекобод	3150	3053	+ 97	9400	8550	+ 850
109.	110.	«Гулистон» колхози	Пискент	3149	3131	+ 18	7242	7201	+ 41
110.	111.	Ойбек номли совхоз	Бекобод	3140	3120	+ 20	9590	9050	+ 540
111.	104.	Куйбишев номли совхоз	Оҳангарон	3120	3172	— 52	21000	20060	+ 940
112.	128.	«Бўстонлиқ» совхози	Бўстонлиқ	3115	2963	+152	12000	11200	+ 800
113.	113.	Волков номли совхоз	Ғалаба	3115	3108	+ 7	23570	24060	— 490
114.	114.	Дзержинский номли колхоз	Бекобод	3110	3100	+ 10	9100	9060	+ 40
115.	126.	Фрунзе номли колхоз	Бўка	3101	3009	+ 92	4500	4283	+ 217
116.	117.	«Партия XXII съезди» колхози	Оққўрғон	3100	3088	+ 12	11216	10900	+ 316
117.	77.	Х. Олимжон номли колхоз	Оққўрғон	3094	3413	−319	6860	6690	+ 170
118.	72.	Ленин номли колхоз	Тошкент	3092	3448	−356	9400	10270	— 870
119.	59.	Ленин номли колхоз	Ғалаба	3090	3515	−425	11890	12550	— 660
120.	—	Жамбул номли совхоз	Чиноз	3077	2600	+477	460	260	+ 200
121.	124.	Энгельс номли колхоз	Ўрта Чирчиқ	3060	3027	+ 33	6140	6010	+ 130
122.	132.	С. Раҳимов номли совхоз	Оҳангарон	3050	2934	+116	10550	10150	+ 400
123.	85.	Ильич номли колхоз	Тошкент	3050	3340	−290	9630	10720	−1090
124.	133.	Мавлонов номли совхоз	Бекобод	3040	2930	+110	10620	10110	+ 510
125.	123.	Энгельс номли колхоз	Чиноз	3040	3031	+ 9	6440	5960	+ 480
126.	95.	К. Маркс номли колхоз	Чиноз	3040	3031	+ 9	6400	6490	— 90
127.	99.	Сабзавотчилик-боғдорчилик институти	Тошкент	3039	3211	−172	4235	4014	+ 221
128.	102.	«Прогресс» совхози	Паркент	3027	3182	−155	6053	6810	— 757
129.	125.	Ленин номли колхоз	Янгийўл	3025	3023	+ 2	15003	12000	+3003
130.	49.	«Заря коммунизма» колхози	Ғалаба	3023	3586	−563	12850	12050	+ 800
131.	131	«Москва» колхози	Ғалаба	3002	2938	+ 64	4800	4600	+ 200
132.	127.	Куйбишев номли колхоз	Ўрта Чирчиқ	3000	2969	+ 31	4800	4750	+ 50
133.	101.	«Ленинобод» колхози	Оққўрғон	3000	3198	−198	9210	9046	+ 164
134.	129.	«Коммуна» совхози	Паркент	2983	2948	+ 35	10164	9640	+ 524
135.	137.	«Коммунизм» совхози	Оққўрғон	2975	2907	+ 68	4730	4070	+ 660
136.	115.	Охунбобоев номли колхоз	Чиноз	2967	3095	−128	10760	10380	+ 380
137.	84.	Вотинцев номли колхоз	Оққўрғон	2966	3348	−382	9550	8336	+1214
138.	143.	«Оҳангарон» совхози	Оҳангарон	2958	2832	+126	26300	24070	+2230
139.	138.	«Кўкорол» совхози	Бўка	2909	2906	+ 3	8386	8513	— 127
140.	147.	Калинин номли колхоз	Бўстонлиқ	2908	2806	+102	4540	4410	+ 130
141.	139.	Сегизбоев номли совхоз	Оққўрғон	2895	2889	+ 6	15250	14820	+ 430
142.	18.	«Правда» колхози	Оржоникидзе	2894	3058	−164	11220	10000	+1220
143.	145.	Навоий номли колхоз	Чиноз	2880	2809	+ 71	3150	2860	+ 290
144.	141.	«Авангард» совхози	Бекобод	2880	2860	+ 20	8690	8580	+ 110
145.	144.	«Коммунизм» колхози	Ўрта Чирчиқ	2852	2813	+ 39	4050	4220	— 170
146.	142.	К. Маркс номли колхоз	Ўрта Чирчиқ	2845	2845	—	10310	10210	+ 100
147.	155.	«Оққўрғон» совхози	Оққўрғон	2841	2735	+106	14300	13650	+1650
148.	154.	«Қизил Октябрь» колхози	Чиноз	2830	2737	+ 93	6670	6050	+ 620
149.	149.	«Ленинград» колхози	Бўстонлиқ	2820	2765	+ 55	4220	4690	— 470
150.	167	«Янгиобод» совхози	Чиноз	2805	2506	+299	13690	13310	+ 380
151.	166.	«ВЛКСМ 60 йиллиги» совхози	Оржоникидзе	2773	2580	+193	4160	2990	+1170
152.	151.	Калинин номли совхоз	Паркент	2763	2746	+ 17	7184	7140	+ 44
153.	158.	«Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» колхози	Пискент	2759	2680	+ 79	2180	1876	+ 304
154.	122.	Ленин номли колхоз	Оржоникидзе	2750	3033	−283	10530	10460	+ 70
155.	148.	«Маданият» колхози	Оржоникидзе	2700	2789	− 89	8920	9120	— 200
156.	163.	«Октябрь 50 йиллиги» совхози	Бекобод	2750	2620	+ 30	4860	4700	+ 160
157.	153.	«Гулбоғ» совхози	Паркент	2743	2741	+ 2	8445	8770	— 325
158.	156.	«Ленинобод» совхози	Паркент	2743	2731	+ 12	7630	6910	+ 720
159.	152.	САИМЭ	Янгийўл	2732	2743	— 11	4235	4334	— 99
160.	159.	«Чорвоқ» совхози	Бўстонлиқ	2706	2657	+ 49	4410	4386	+ 24
161.	161.	«Ўзбекистон ССР 30 йиллиги» колхози	Чиноз	2685	2650	+ 35	6620	6470	+ 150
162.	162.	Мусамуҳамедов номли совхоз	Оржоникидзе	2683	2614	+ 69	3060	2640	+ 420
163.	136.	«Ангрен» совхози	Оҳангарон	2682	2918	−236	14800	15690	— 890
164.	164.	Вахрушев номли совхоз	Пискент	2667	2591	+ 76	640	596	+ 44
165.	140.	«Паркент» совхози	Паркент	2658	2876	−218	7108	6040	+1068
166.	—	САМИС	Янгийўл	2642	4203	−1561	1136	1341	— 205
167.	157.	Энгельс номли совхоз	Паркент	2610	2689	— 79	7100	7100	—
168.	165.	«Хўжакент» совхози	Бўстонлиқ	2603	2566	+ 37	14130	14470	— 340
169.	168.	К. Маркс номли колхоз	Коммунистик	2566	2509	+ 57	2130	2130	—
170.	150.	«Қозоғистон ССР 30 йиллиги» колхози	Бўстонлиқ	2546	2762	−216	5940	6170	— 230
171.	147.	Киров номли колхоз	Чиноз	2539	2808	−269	5040	5110	— 70
172.	171.	«Москва» колхози	Чиноз	2538	2440	+ 98	5570	4920	+ 650
173.	160.	«Коммунист» колхози	Оржоникидзе	2532	2652	−120	12190	12260	— 70
174.	—	Охунбобоев номли совхоз	Коммунистик	2520	—	—	960	—	—
175.	170.	«Ленинград» совхози	Бекобод	2500	2480	+ 20	5500	5210	+ 290
176.	—	У. Юсупов номли совхоз	Коммунистик	2470	—	—	380	—	—
177.	172.	«Ленинобод» колхози	Бўка	2436	2427	+ 9	4050	3825	+ 225
178.	174.	«Қизил Ўзбекистон» колхози	Оржоникидзе	2432	2384	+ 48	10390	9530	+ 860
179.	173.	«Олмазор» совхози	Чиноз	2405	2403	+ 2	1570	1470	+ 100
180.	175.	Оржоникидзе номли совхоз	Оржоникидзе	2341	2332	+ 9	8835	7370	+1465
181.	176.	Ленин номли колхоз	Пискент	2286	2265	+ 21	4320	4278	+ 42
182.	—	«Октябрь 46 йиллиги» совхози	Бекобод	2250	2200	+ 50	930	560	+ 370
183.	169.	«Гулистон» совхози	Бўка	2000	2500	−500	699	932	— 233
184.	—	«Оқ олтин» совхози	Бекобод	1350	1300	+ 50	500	130	+ 370

СТАЛИНГРАД ЖАНГИНИНГ 40 ЙИЛЛИГИГА

● Суратда давра суҳбати қатнашчилари: (чапдан ўнгга) У. Тошматов, Ю. Йўлдошев, район партия комитетининг иккинчи секретари Л. Панченко, А. Имомов, Т. Суннатов, М. Абдувалиев, П. Кирпикин, И. Бобров, У. Турна, Т. Қамбаров, И. Маматов, П. Кливакин ва М. Йўлдошевлар.

В. Портнов фотоси.

БЕКОБОДЛИК БОТИРЛАР

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» ВА БЕКОБОД РАЙОН ПАРТИЯ КОМИТЕТИНИНГ ДАВРА СУҲБАТИДАН

Улуғ Ватан уруши даврида Сталинград бўсағасида бўлган жангларда 1250 дан ортиқ бекободлик ўғлонлар қатнашдилар. Уларнинг кўпчилигига ўз қишлоғига қайтиш бахти насиб этмади, ёркин келажак учун жонларини фидо қилишди. Ой бориб омон қайтганларининг ҳам кўпчилиги энди орамизда йўқ, фақат 64 нафари ҳаёт. Бугун давра тўридан жой олганларнинг барчаси ҳам тақдир синовига дош берган отахонлар, барчаси ҳам бадавлат, серфарзанд оила бошлиқлари. Йиллар заҳматидан уларнинг пешонасига ажинлар тушган, сочларига кексалик нуқси урган. Лекин юзларидан нур ёғилади, ўз ҳаётларидан мамнунлик учқунлари порлаб турган кўзларида севинч ёшлари жилваланади.

Улар бугун оғир ўйлар гирдобига чўмиб, уруш таассуротларини бирма-бир эслашмоқда, шаҳид кетганлар хотирасини эҳтиром билан ёдга олишмоқда. Бу лавҳалар уларнинг жанговар фаолиятлари, сермазмун ҳаётларидан бир шингилдир.

ТУТАШ ТАҚДИРЛАР

Уруш фашист босқинчилари ўйлаганидек совет халқлари жипслигига раҳна сололмади. Аксинча, турли миллат фарзандлари тақдирини бир-бири билан янада чамбарчас боғлади.

Пётр Кирпикин билан Иван Бобров аслида бир-бирларига етти ёт бегона. Бири рус фарзанди, иккинчиси — украин. Лекин иккисининг тақдири бир-бирига жуда-жуда ўхшаб кетади. Уруш йилларида улар жанговар машина рулини бошқаришган, ҳамиша фронтнинг энг хавфли майдонларида бўлишган.

— Халхингол жангларида орттирган ҳарбий тажрибам Сталинград мудофаасида жуда қўл келди,— дея ўтмиш саҳифаларига назар ташлайди. Петр Михайлович.— Қишнинг изғиринли кунларида Шепетовка қишлоғида полкимиз қуршовга тушиб қолди. Аҳволимиз танг, асабларимиз чарчаган. Ярадорларнинг оҳ-воҳи кишининг юрак-бағрини эзиб юборади. Менга уларни қамалдан олиб чиқиб кетиш ва қайтишда ўқ-дори, озиқ-овқат олиб келиш вазифаси топширилди. Ўқ ёмғири остида 30 кишини қандай қилиб бешикаст олиб ўтолганимга ҳозир ҳам ҳайрон бўламан. Ҳамма қувончдан бир-бирини табриклаш билан овора-ю, мен ўриндиқдан тушолмайман. Рулга бош қўйиб ҳадеб муздай темирни ўпаман.

Ўша дақиқадан бошлаб «Полуторкам» мен учун жуда азиз бўлиб қолганди. Лекин қайтишда «қадрдонимдан» ажралиб қолдим. Марра чизиғини кесиб ўтаётганимда шиналарига ўқ тегди. Қарасам, бу ҳолда узоққа боролмайман. Рулни чапдастлик билан душманнинг танк, замбараклари ва ўқ-дори юкланган машиналари томон буриб, тўғри бостириб боравердим. 30 қадамча қолганда тезликни охирги нуқтасига етказдим-да, ўзимни ерга отдим. Зум ўтмай кучли портлаш овози эшитилди.

— Менинг ҳаётимда ҳам бунга ўхшаш воқеалар кўп бўлган.— Иван Сеногинович дўстининг суҳбатига қўшилади.— Гарчи қўлимга қурол тутиб душманни яксон этиш менга насиб қилмаган бўлсада, лекин ҳамиша ўзим етказиб берган ўқ-дори унинг кўксига қадалаётганини кўриб ичичимдан қувонардим.

...Икки ҳамкасб, икки дўст тинчлик йилларида ҳам ҳормай-толмай машина рулини бошқариб келишмоқда. Бугунги кунда улар районнинг энг илғор ҳайдовчилари сафидан ўрин олишган.

МЕДАЛЬ ЭГАСИГА ТОПШИРИЛДИ

Калинин номли 17-мактаб ўқитувчиси Турсун Суннатов гулгун ҳаётимиз заминини яратганлар сафида бўлганлигидан фахрланади. Ватан ҳимоясига отланган ёш ўспирин 116-ўқчи дивизиянинг 441-полки составида пулемётчи бўлиб жангга кирди. Сталинград остоналарида душманга қақшатқич зарба беришда иштирок этди.

— Сўнгги бор жангга кирганим сира хаёлимдан кўтарилмайди,— дейди устоз хотиралар уммонига берилар экан.— Қўшинларимиз «Волганинг ортида бизга жой йўқ!», «Бир қадам ҳам чекинмаймиз!» деган қасамёдга содиқ қолиш учун маҳкам туришарди. Душман эса Сталинградни ишғол қилиш умидида тиш-тирноғи билан курашарди. Отишмага берилиб кетган эканман. Бир маҳал пулемётим тўхтаб қолди. Янги лента олиш учун ёрдамчим томонга ўгирилдим-у, даҳшатдан қичқириб юборгудай бўлдим. Шеригим жон ҳолатда типирчилаб ётар, дайди ўқ ўнг кўзини қонга белаб юборганди.

Унинг бошини тиззамга қўйиб, тинчлантиришга ҳаракат қилдим.

— Мени қўй, ўзингни асра,— деди у сўнгги илтимосини айтиб.— Чўнтагимда хат бор. Онамга... Тирик қолсанг, жўнатиб юбор...

У яна бир хўрсинди-ю, дунё ташвишларидан холи бўлган кўзларида чексиз бир армон қотиб қолди Ажаб, гоҳида армон ҳам кишини жасоратга йўллар экан. Ҳайқириб ўрнимдан даст кўтарилдим-у окопимиз устига бостириб келаётган танклар билан юзма-юз чиқдим. Ораликда ҳосил бўлган «йўлак»дан югуриб бораётиб, кетма-кет уч танкни граната улоқтириб ёндириб юбордим, ўзимни снаряддан ҳосил бўлган чуқурга отдим...

Яқинда устознинг ҳаётида кутилмаган воқеа рўй берди. Район ҳарбий комиссариатига чақириб унга 40 йил муқаддам —1942 йил 22 декабрда СССР Олий Совети Президиумининг фармонига биноан берилган «Сталинград мудофааси учун» медалини тантанали равишда топширишди Собиқ жангчи, моҳир педагогнинг кўксидаги қатор-қатор нишонлар орасида ана шу медаль ҳам порлаб турибди. Жон бераётган жангчининг кўзларида акс этган армон бир лаҳза бўлсин устоз ёдидан кўтарилмайди.

ВОЛГА БЎЙИДАГИ БУЮК ЖАСОРАТ

БИР ҚЎШИҚ СЕҲРИ

Омондулла ака табиатан кўнгилчан, ҳиссиётга мойил киши. Лекин урушнинг қаҳри қаттиқ, инсон қалбида кечаётган ҳис-туйғулар билан ҳеч қачон ҳисоблашган эмас. Ҳиссиётга берилиш Омондулла Ҳайруллаев учун жуда қимматга тушган эди...

Омондулла бу шеърни илк бор Сталинград фронтларида мовий кўзли молдаван йигитидан эшитди. У ҳали ёш бўлишига қарамай, урушнинг барча даҳшатини бошидан кечиришга улгурганди. Доимо маъюс қиёфада юрар, дам олиш соатида бир четда чуқур хаёлга ғарқ бўлганича нигоҳини ўрмонзорга тикиб ўтираверарди. Жангга кирганда эса кўзларида бир оташ ярақлаб кетарди.

Навбатдаги жанг олдидан Омондулла унинг олдига бориб, оҳиста ёнига чўкди.

— Ука, ахир уруш ҳаммамизни ҳам ғам-кулфатга солган-ку,— деди анча вақтдан сўнг журъат қилиб.— Нега доим хомушсиз. Бу ҳолатда ўзингизни олдириб қўясиз-ку...

Алексей ҳайрат ичра Омондуллага тикилиб қолди. Кўзларида пайдо бўлган бир томчи аламли ёш ёноқлари узра из қолдириб, пастга юмалади-ю, қиррадор бурнининг четида тўхтаб қолди.

— Йўқ, мен бунга чидай олмайман,— деди сўнгра секин шивирлаб.— Ахир улар менинг кўз ўнгимда онамни осишди, отамни тириклайин кўмишди. Сингилларимни отиб ташлашди.— У яна бир оз жим қолгач давом этди.— Айтинг, қандай қилиб мен уларни унутай? Умуман унутишга ҳаққим борми?..— Алексейнинг овози титраб кетди, бўғзига нимадир тиқилгандай бўлиб гапира олмай қолди.

— Наҳотки, ҳеч кимингиз бўлмаса?— Омондулла суҳбатдошини хаёллар исканжасидан қутқаришга ҳаракат қилди.

— Суянганим биргина Наташа қолди. У мени кутишга сўз берган.— Алексейнинг маъюслик чўккан кўзлари туб-тубида умид учқунлари порлади.— Мана бу шеърни эшитганмисиз,— у бирдан жонланди. Тик туриб ўша вақтларда жангчилар орасида машҳур бўлиб кетган «Мени кутгил» шеърини ёддан ўқий бошлади:..— «Мени кутгил ва мен қайтарман, ўлимларни қолдириб доғда. Иши ўнгидан келибди десинлар, кутмаганлар мени ул чоғда».

Бироқ Алексей шеърни охиригача ўқий олмади. Кутилмаганда душман томонидан отилган снаряд уларнинг олдигинасида портлади. Икки қуролдошнинг қулоғи том битиб, бир зум ҳавода муаллақ қолишди...

Омондулла госпиталда ўзига келди. Ҳаётини сақлаб қолиш учун икки оёғини кесишганини билганда негадир ажабланмади. Аммо Алексейнинг ҳалок бўлганини эшитганда илондек тўлғаниб кетди. Иситма аралаш у айтган шеърни қайта-қайта такрорлади. Кейин эса бу сатрлар бир умр унинг онгига муҳрланиб қолди.

— Уруш машаққати киши дийдасини қотириб юборар экан,— Омондулла ака чуқур хўрсиниб тилга киради.—Қанчадан-қанча қонли жангларга кирганимда ҳам, ўша даҳшатли фожеа рўй берганда ҳам кўзимдан қатра ёш тўкмаган эдим. Аммо энди, орадан йиллар ўтиб бу шеър ўзбек тилида қўшиққа айлангач ўзимни тутолмадим, унинг сеҳрига маст бўлиб ўксиб-ўксиб ошкора йиғлаб юбордим. Ҳозир ҳам невараларимга шу қўшиқни қўйдириб эшитсам, Алексейни, у сингари жувонмарг бўлган миллионлаб кишиларимизни, уларни ҳануз интизорлик билан кутаётган ота-оналарини, бир умрлик беваларни ўйлайман...

ХАЛОСКОРЛАР

Темирйўл жангларидан бирида оғир яраланиб ҳушидан кетган Шоаббос кўзини очди-ю, ўзини дид билан безатилган торгина хонада кўрди.

— Сиз кимсиз?— У аранг куч тўплаб тепасида мулойим боқиб турган белорус қизига термулди.— Мен қаердаман?

— Сиз энди бизга туғишганимиздай афзалсиз,— қиз маъноли жилмайди,— соғайиб кетмагунингизча ихтиёримиздасиз...

— Катя ва Надя исмли бу опа-сингиллар ўшанда менга аёл меҳри нималарга қодир эканлигини исботлаб беришганди,— эндиликда Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган ирригатор Шоаббос Умиров жангда жароҳатланган ўнг оёғини оҳиста силаб қўяди.—Кўп қон йўқотган эканман. Ўзлари қон беришибди, сўнгра госпиталда жой танқислигидан докторларга илтимос қилиб, мени уйларига олиб келишибди. Улар то оёққа тургунимга қадар иссиқ-совуғимдан хабардор бўлишди. Ҳар куни денг, икки маҳал ярамга малҳам қўйиш учун уч чақирим наридаги шифохонага замбилда олиб бориб, замбилда олиб келиб туришди. Бир ойдан кейин яна сафга қайтдим. Бутун уруш давомида уларни ёдимдан чиқармадим. Кейин эса кўп изладим. Афсус, бошқа жойга кўчиб кетишган экан. Ҳанузгача хабар тополмадим. Бироқ халоскорларимни ҳеч қачон унутмайман. Улар қалбимда ҳамиша яшайди.

АРДОҚЛАСАК АРЗИЙДИ

Кексалар суҳбатида олам-олам маъно мужассам. Давра суҳбатида қатнашган Маматкарим Шербўтаев, Абдуғани Ўрозбеков, Аминжон Жалилов ва бошқа ўнлаб Улуғ Ватан уруши қатнашчиларининг ҳикоялари кишини ҳаяжонга солади. Улар сўзларининг охирида тинч бунёдкорлик йилларидаги меҳнат фаолиятлари, ўзларига яратилиб берилаётган имтиёзлар ҳақида мамнуният билан таъкидлаб ўтишди.

— Дарҳақиқат, партия ва ҳукуматимиз уруш ветеранларининг тинч ва фаровон турмуш кечиришлари учун катта қулайликлар яратиб бермоқда,— деди район ҳарбий комиссари, подполковник Ғайрат Азимов.— Уй-жой қурилишида, уларни қайта жиҳозлашда, озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлаш ва транспорт хизматидан фойдаланишда кенг имтиёзлардан фойдаланяптилар. Ҳар йили ўнлаб ветеранларга дам олиш ҳамда саломатликларини тиклаш учун санаторийларга бепул йўлланмалар бериляпти. Бундан ташқари ёшларни ҳарбий-ватанпарварлик руҳида тарбиялаш мақсадида тез-тез қаҳрамонлар билан учрашувлар ўтказиб турилибди. Яқинда «Далварзин» совхозида ёдгорлик монументининг очилиши қаҳрамонлар хотирасини абадийлаштиришнинг яна бир ёрқин саҳифаси бўлиб қолади.

Инсон фарзанди дунёга келибдики, ер юзида ТИНЧЛИК деган тушунча барқарор. Эҳтимол, турли тилда сўзлашувчи икки миллат фарзанди учрашиб қолса, бир-бирининг тилини тушунмас. Эҳтимол, бир-бирининг урф-одатини, ғам-ташвишини англаб етмас. Лекин ТИНЧЛИК сўзининг туб моҳиятини қалбдан ҳис этиши аниқ. Чунки бу буюк туйғу ҳеч қандай таржимага муҳтож эмас. Бу сўз қайси тилда бўлмасин, бирдек қудратли янграйди, бирдек мароқли туюлади. Чунки бу миллионлаб ижодкор кишиларнинг энг олий мақсади. Чунки бу пок ниятли кишиларнинг гўдак табассумидек бир-бирларига билдирган соф тилаги. Аслида инсон учун энг катта бахт ҳам, энг катта қувонч ҳам шундан-да.

Бугунги давра суҳбати қатнашчилари эл бошига оғир кунлар тушганда худди ана шу ғояни ҳимоя қилиш учун қўлларига қурол олишганди, эллар бахти учун олов қаърига ўзларини уришганди. Улар тинчликпарвар инсонлар сафида ҳамон урушни қораламоқдалар, ҳамон унинг сабабчиларини лаънатламоқдалар. Зеро, ер юзида ҳамиша ТИНЧЛИК барқарор бўлади, АДОЛАТ ҳамиша тантана қилади. Оловли йилларда қон тўкканлар шуҳрати ҳеч қачон сўнмайди.

А. ҲАЙДАРОВ.

«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

ҒАЛАБА БАЙРОҒИ

Еддадир шинелли, бўронли йиллар,
Еддадир жангларда йиқилган дўстлар...
Еддадир ёв бошин тарс ёрган беллар,
Еддадир тўп ўтин чақирган постлар...
Еддадир қор-кўрпа, уй бўлиб ўрмон,
Мардликка чақирган оловли қирғоқ.
Еддадир лоладай қирмизи алвон—
Рейхстаг устига тикилган байроқ.
Ўқлардан тешилиб ҳужум маҳали,
Шиддатли жангларга чорлаган байроқ.
Шу байроқ ҳилпираб, қадим Волганинг
Метин соҳилида мажақланди ёв.
Шу байроқ нур сочиб, разил душманнинг
Жирканч қалъасига кетди ўт-олов.
Волгадан Эльбага кетган узоқ йўл,
У байроқ рангида нур сочиб турар.
Фашистлар зулмидан озод бўлганлар,
У туғда ўз бахту иқболин кўрар.
Сарҳадда туну кун диёр тинчлигин,
Сергак қўриқлаган ҳар содиқ посбон
Ғалаба байроғин шону шуҳратин,
Ғурур-ла муқаддас сақлайди ҳар он.

НАЗАРМАТ.

● ВОЛГОГРАД. Волга дарёсининг соҳилларида, Павлов уйининг шундоққина ортида Сталинград жангларидан хотира сифатида сақланиб келаётган бир ёдгорлик бор Бу тегирмоннинг томлари бомба портлашидан чилпарчин бўлган, деворлари ўқ ва снарядлар ёмғирига дош беролмай илма тешик бўлиб кетган. «Тилсиз гувоҳ» бугунги ёшларни 1942 йилнинг сентябрь ва 1943 йилнинг январь ойлари давомида В. И. Ленин номли майдонда бўлган қонли жанглардан огоҳ қилиб турибди. Кейинчалик тегирмоннинг ёнида «Сталинград—жангчи» ёдгорлик панорамаси (суратда чапда) қад ростлади.

Э. Котляков фотоси.

ТАСС фотохроникаси.

МЕН АНГЛАГАН ҲАҚИҚАТ

Ўтмиш хотираларига берилсам, кўз ўнгимда 94-алоҳида ўзбек ўқчи бригадасида жанг қилган йилларим гавдаланади.

1942 йилнинг ноябрида бригадамиз Коломинск шаҳрига жўнаш ҳақида буйруқ олди. Қаҳратон совуқ, қорда пиёда йўл босардик. Душман самолётлари тинимсиз бомба ташлаб, ён-атрофни ўққа тутарди. Шунинг учун фақат кечаси йўлга чиқамиз. Совуқни кўрмаган йигитларга қийин. Йўл-йўлакай Зокиров, Бобоев каби ўзини совуққа олдирган саккиз нафар қуролдош ҳамюртларимизни тупроққа топширдик.

Манзилга етиб келганимизда шаҳар фашист бомбаларидан батамом вайронага айланганди. Биз дала жойларда окоплар ва ертўлалар қазиб мудофаа маррасини эгалладик. Озиқ-овқат масаласи жуда танг бўлиб қолган. Лекин жанговар ҳаётимиз давом этаверди.

Аёвсиз қиш қаҳратони бошланди. 8 декабрь куни бригадамиз Сталинград районидаги Рубашкин деган қишлоқда жангга кирди. Мен взвод командири Беланович билан батальонлар алоқасини таъминлаш учун телефон симлари ўралган ғалтакларни олиб жанг майдонининг олдинги маррасига бордим. Ўқ ёмғири остида эмаклаб телефон симларини команда пунктларига тортиб узлуксиз алоқани таъминлаб турдик. Жойлашган майдонимиз қор босган очиқ яланглик бўлиб, немислар эса баландликда, жуда қулай позицияни эгаллаб олган эдилар. Шунга қарамай биз душманнинг адабини бериб қўйдик. Кун сайин уни тор доирага қуршаб бордик.

Команда пунктларининг жанг майдони билан узлуксиз телефон алоқасини таъминлаб турганим учун бригада қўмондонлиги мени «Жасурлиги учун» медали билан тақдирлади. Уруш қурбонсиз бўлмас экан. Кейинги жанглардан бирида чап оёғимдан яраландим.

Ҳа, биз фашизм вабоси устидан ғалаба қозона олдик. Ер юзини офатдан қутқариб қолдик. Чунки, қўлга қурол олган ҳар бир жангчининг қалбида ғалабага, келажакка ишонч туйғуси бор эди. Бу шаҳид кетган миллионлаб кишиларнинг қалб нидоси бўлса ажаб эмас, бу тинч бунёдкорлик йўлида тер тўкаётган миллионлаб замондошларимизнинг энг олий мақсади бўлса ажаб эмас. Жанг хотираларимни эсласам, ҳар сафар ўзимча ана шу ҳақиқатни англаб етгандай бўламан.

Икром ЗАРИПОВ,

«Қизил Юлдуз» ордени кавалери, Сталинград мудофааси қатнашчиси.

ПАРАД ҚАТНАШЧИСИ

Москва остоналарида қақшатқич зарбага учраган душман ўзининг асосий ҳужум йўналишини ўзгартирди. У мамлакатимизнинг қон томири бўлган Волга дарёсини эгаллаб, марказий районларга қурол-яроғ, озиқ-овқат келтирилаётган асосий йўлни кесиб қўйишга интилди. Ҳужум Сталинград шаҳри томонга уюштирилди.

1942 йил сентябрь ойида сержант Асан Абкеримов хизмат қилаётган 1-зарбдор армия составидаги 80-танкчи полк Калач шаҳрига келди. 19 ноябрь куни эрталаб минглаб тўпларнинг овозидан атроф ларзага келди. Бир соатлик артиллерия тайёргарлигидан сўнг, совет қўшинлари ҳал қилувчи ҳужумга ўтдилар. Қуршовда қолган фельдмаршал Паулюснинг 22 дивизиясининг тугатиш учун қақшатқич зарба ана шундай бошланганди.

Асан Абкеримов хизмат қилаётган бўлинма ҳужум участкасида 2 та румин дивизияси турарди. Танкчилар душманнинг олдинги линияларини ёриб, шитоб билан олға интилардилар. Қаттиқ совуқ ва қақшатқич зарбадан эсанкираб қолган душман тўп-тўп бўлиб асирга тушарди.

Ана шу ҳужум пайтида Асан Абкеримов танки бир уй ёнига келиб тўхтади. Экипаж командири Асандан бошқа ҳаммага танкдан тушиб, уйни тинтиб чиқишни буюрди. Танкчилар уй ва омборхоналарни тинтий бошладилар. Бу уйда душман полкининг штаби жойлашган эди. Шу пайт бир офицер ва солдат деразадан ошиб, уй орқасида турган машинада қоча бошладилар. Уй ичидан шошиб чиққан танк командири Асанга машина ортидан қувишни буюрди.

Танк шитоб билан жойидан қўзғалди. Душман машинаси занжирли бўлиб, қорда жуда яхши юрарди. Асаннинг «Т-34» танки — ҳам тезликда ундан қолишмасди. Йигирма километрча масофа босиб ўтилгандан сўнг Асан душман йўлини кесиб қўйди. Душман офицери ва солдати машинадан сакраб тушиб, қўлларини кўтарганларича қотиб қолдилар.

Бироздан сўнг танк орқага қайтди. Асирга тушганлар совуқда қалтирардилар. Мана шу мардлик учун қўмондонлик танк экипажини «Жасурлиги учун» медаллари билан мукофотлади.

Сталинград жанги февраль ойида совет қўшинларининг улкан ғалабаси билан якунланди. Кўплар қатори сержант А. Абкеримов ҳам 1943 йил 3 февраль куни қаҳрамон шаҳар Сталинградда бўлган тантанали митинг ва парадда қатнашди. Буюк Сталинград жангидан сўнг уларнинг қисмига гвардиячи номи берилиб, 12-гвардиячи танк бригадаси деб атала бошланди.

Ҳозир собиқ жангчи Тобоқсой посёлкасида истиқомат қилади. У, мана 25 йилдирки, Чирчиқ автобус таксомотор паркида ҳайдовчи бўлиб ишлаб келмоқда. Асан ака ишдан бўш вақтларини ёшлар орасида ўтказишни севади. У тез-тез Тобоқсойдаги мактабларда бўлиб, ёшларга фронт хотираларини сўзлаб беради.

А. РАҲИМБЕРДИЕВ,
Бўстонлиқ райони.

Бизга ёзадилар

15 АСРЛИК ОҚТЕПА

Ўзбекистон маданий ёдгорликларни таъмирлаш илмий-тадқиқот ва лойиҳалаш институти ходимлари Тошкент шаҳрининг 2000 йиллик тўйи арафасида ибратли ишларни амалга оширмоқдалар. Улар ноёб обидалардан бири — Юнусобод Оқтепасини қайта тиклаш ишларини бошлаб юборишди.

Абразив заводи ёнида жойлашган бу иншоот V—VII асрлар мобайнида қурилган. Текшириш жараёнида очилган қалин деворли уйлар, турли хил уй-рўзғор буюмлари ва бошқа археологик топилмалар Оқтепа уч қисмдан иборат бўлганлигини кўрсатмоқда.

Э. БЕКҚУЛОВ.

ҚАНДАЙ КИЙИНИШ КЕРАК

Тошкент районида «Коммунистик турмуш ва маданият» халқ университети мунтазам ишлаб турибди. Унинг навбатдаги машғулоти кийиниш маданиятига бағишланди.

Машғулотни университет ректори, Ф. Энгельс номидаги Тошкент чет тиллар педагогика институтининг доценти, фалсафа фанлари кандидати У. Бозоров олиб борди. Республика Модалар уйининг бадиий раҳбари М. Ғоипова кийиниш маданияти ҳақида лекция ўқиди. Машғулот қизғин мунозара билан якунланди.

С. ШАМСУТДИНОВ.

ЧИННИСОЗЛАР—ЮБИЛЕЙГА

Тошкент чинни заводининг рассомлари пойтахтимизнинг 2 минг йиллик юбилейига атаб янги маҳсулотлар туркумини яратмоқдалар. Совет ҳокимияти йилларида пойтахтнинг маданий соҳаларда эришган ютуқлари, архитектура ёдгорликлари нафис чинниларда ўз аксини топаётир.

О. АПУХТИН.

* * *

Шунингдек, редакциямизга **А. Олимжонов** (Тошкент), **Т. Шералиев, А. Маҳкамов** (Оҳангарон), **Ф. Шаймуҳамедов** (Ўрта Чирчиқ), **М. Абдусаломов** (Чиноз), **Т. Мўминов, Х. Бобобеков** (Бекобод) ўртоқлар ҳам турли мавзуларда хат-хабарлар йўллашган.

Бўстонлиқ районии марказидаги болалар ва ўсмирлар спорт мактабининг фаолият кўрсата бошлаганига кўп бўлгани йўқ. Лекин қисқа вақт ичида бу чиниқиш масканидан 6 та СССР спорт мастерлигига номзодлар, 4 та биринчи ва 420 нафар бошқа разрядли спортчилар етишиб чиқди.

Суратда: оғир атлетика тўгараги раҳбари Рафиқ Диганшин ўз шогирдлари билан суҳбатлашмоқда.

В. Кириллов фотоси.

МУЗИКА МАКТАБИДА

ОҚҚЎРҒОН районидаги Дунаевский номли 2-болалар музика мактабида баян, аккордеон, скрипка, фортепьяно, кларнет, гитара ҳамда ўзбек халқ чолғу асбоблари тўгараклари ташкил қилинган бўлиб, уларда 290 дан ортиқ ҳаваскор ёшлар музика сирларини қунт билан ўрганмоқдалар.

Мактабнинг Алексей Тё, Валерий Левченко, Хайсер Джелялов, Вера Чопенко, Лейла Гажиева каби тажрибали педагоглари ёшларнинг пухта билим олишлари учун астойдил ижодий фаолият кўрсатмоқдалар. Натижа ёмон бўлмаяпти. Санъат ихлосмандлари ижрочилик сирларини пухта ва тез фурсатларда ўзлаштирмоқдалар. Музика мактабида ёш санъаткорларнинг ҳар жиҳатдан мукаммал билим ва тарбия олишлари учун барча шарт-шароитлар муҳайё этилган.

Т. ЗОКИРОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг штатсиз мухбири.

СПОРТ

ФИНАЛДА ҚАТНАШАДИЛАР

● СССР кубогининг ярим финал мусобақалари Челябинск физкультура институти спорт комплексида бўлиб ўтди. Баландликка сакровчилар мусобақага файз киритдилар. Шуниси яна ҳам қувончли бўлдики, тошкентлик Геннадий Белков 2 метр 30 сантиметр баландликдан сакраб ўтиб, биринчи ўринни эгаллади. Бу кўрсаткич айни вақтда Ўзбекистон спорти тарихида шу вақтгача забт этилмаган маррадир. Г. Белковнинг умр йўлдоши Ольга Белкова ҳам енгил атлетиканинг ана шу тури билан шуғулланади. У аёллар баҳсида 1 метр 89 сантиметр натижа билан совриндорлар сафидан жой олиб, финалда қатнашадиган бўлди. Умуман, кубок беллашувларида ўзбекистонлик бир қатор енгил атлетикачилар қувончли натижаларга эришдилар. Жумладан Борис Хохлов уч хатлаб сакрашда 16 метр 30 сантиметр натижа билан, Владимир Климов эса 60 метрга тўсиқлар оша югуришда 7,7 секунд вақт билан финалга йўлланма олди. Ҳал қилувчи учрашувлар яқин кунларда Москвада бошланади.

ИККИТА БРОНЗА

● ДЗЮ-ДОЧИЛАРНИНГ мамлакат шахсий-команда биринчилиги Гомель шаҳрида бўлиб ўтди. Бунда 57 килограммгача вазнлилар баҳсида қатнашган урганчлик Игорь Шапорин ва тошкентлик Вячеслав Мешковлар учинчи ўрин билан бронза совриндори бўлдилар. И. Шапорин 57 килограммгача, В. Мешков 75 килограммгача бўлган полвонлар баҳсида навбатдаги даврага чиқди.

ТОШКЕНТДА БЎЛАДИ

● КИЕВ ва БОКУ шаҳарларида сув полоси бўйича биринчи давранинг иккинчи тур ўйинлари бўлиб ўтди. Тошкентнинг «Меҳнат» ватерполчилари мамлакат чемпионлари Олмаотанинг «Динамо» командасига 5:9 ҳисобида ютқазгач, Бокунинг ККФ клуби билан 9:9 ва Тбилиси динамочилари билан 5:5 ҳисобида дуранг ўйнадилар.

Кейинги тур ўйинлари Тошкентда бўлади. 11, 12, 13 февраль кунлари «Меҳнат» ўз майдонида Киев ва Львов динамочиларини, Севастополнинг КЧФ клубини қабул қилади.

Реклама ва эълонлар

196-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
ҚУШИМЧА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Билим юрти В. И. Ленин номидаги Тошкент электрон техника заводи учун қуйидаги ихтисослар бўйича мутахассислар тайёрлайди:

ярим ўтказгичли приборларни йиғувчилар, электрон техника қисмлари ва приборларининг синовчилари, электрон техника қисмлари ва приборлари контролери, радиоаппаратуралари ва приборларининг монтажчиси ҳамда созловчилари, технология ускуналарини созловчилар, синов ускуналари созловчи-монтажчилари, токарлар, фрезерчилар, электр пайвандчилар, асбобсоз-слесарлар, дурадгорлар.

Билим юртига 8—10 синф маълумотига эга бўлган, Тошкент шаҳрида ва унинг атрофида яшовчи йигит-қизлар қабул қилинади.

8-синф маълумотига эга бўлганлар учун ўқиш муддати — 3 йил, 10 синф ҳажмида маълумотлилар учун — 6 ой.

Радиоаппаратуралар ва приборларнинг монтажчиси ва созловчиси ихтисосига қабул қилинган 10-синф ҳажмида маълумотга эга бўлган ўқувчиларга 30 сўм миқдорида стипендия, технология ускуналари созловчиси мутахассислигидаги ўқувчиларга эса 72 сўм стипендия берилади, 8-синф маълумоти билан қабул қилинганлар тўлиқсиз давлат таъминотида бўладилар ва ўрта маълумот оладилар.

Ишлаб чиқариш практикаси даврида ҳамма ўқувчилар иш ҳақининг 33 процентини оладилар. Ўқиш вақти иш стажига ҳисобланади.

Қабул комиссияси билим юрти базасида, В. И. Ленин номидаги Тошкент электрон техника заводининг кадрлар бўлимида ҳар куни ишлайди.

Машғулотлар группаларнинг комплектланишига қараб бошланади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, 5-алоқа бўлими, Ленин районi, Весна кўчаси, 17-уй (1, 5, 26 трамвайлар ва 106-автобуснинг «Фоменко» бекати). Телефон: 91-14-51.

Ўзбекистон ССР Савдо министрлиги

ТОШКЕНТ ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИШНИ ДАВОМ ЭТТИРАДИ

Билим юрти икки йўналиш бўйича юқори малакали сотувчилар ва сотувчи-контролер-кассирлар тайёрлайди:

боққоллик-қандолатчилик, гастрономия, гўшт-балиқ, сут маҳсулотлари бўйича;

газламалар, тикув буюмлари, пойафзал, трикотаж, галантерея, парфюмерия, рўзғор-хўжалик буюмлари ва маданий-маиший моллар бўйича.

Ўқиш муддати — 1 йил.

Машғулотлар группаларнинг тўлишига қараб бошланади.

Билим юртига Ўзбекистон ССР шаҳарларида яшайдиган 15 ёшдан 20 ёшгача бўлган шахслар, шунингдек, 23 ёшгача — Совет Армияси сафидан запасга бўшатилганлар (ўрта ва тўлиқсиз ўрта маълумотлилар) кириш имтиҳонларисиз қабул қилинади.

Билим юртини тугатгач, битирувчиларга кичик сотувчи, сотувчи, сотувчи-контролер-кассир малакаси берилади.

Қабул қилинганлар ойига 32 сўм ва 41 сўм миқдорида стипендия билан таъминланади. Ўқиш вақти меҳнат стажига киради. Бошқа шаҳардан келганларга ётоқхона берилади.

Ўқувчиларнинг ишлаб чиқариш практикаси Тошкент шаҳридаги энг яхши илғор магазинларда уюштирилган. Назарий машғулотлар билан ишлаб чиқариш практикаси ҳар уч кунда алмаштириб борилади.

Барча фанлардан аъло баҳо олган ва малакасини белгилаш имтиҳонларини муваффақиятли топширган битирувчилар педагогик кенгаш қарорига биноан билим юртида ўқишни тугатиши биланоқ, дарҳол кундузги олий ўқув юртларига ўқишга кириш ҳуқуқига эга бўладилар (битирувчиларнинг 10 проценти).

Билим юрти қошида кечки ўрта мактаб ишлаб турибди. Ундаги машғулотлар кундузги соатларда ўтказилади.

Ўқишга кириш учун қуйидаги ҳужжатлар тақдим этилади: директор номига ариза, маълумоти тўғрисида гувоҳнома (асл нусхаси), турар жойидан справка, медицина справкаси (286-форма); таржимаи ҳоли, 6 дона фотосурат (3x4 см. ҳажмида), характеристика, халқ депутатлари область Совети ижроия комитети савдо бошқармасидан ёки халқ депутатлари шаҳар Совети ижроия комитети савдо бўлимидан йўлланма.

Билим юртининг адреси: Тошкент шаҳри, 700173, Чилонзор массиви, А. Икромов районi, Бобир кўчаси, 3-уй (4, 9-трамвайларнинг «Чўпон ота» бекати; 13, 70-автобусларнинг «Тез ёрдам клиника касалхонаси» бекати). Телефон 78-44-30.

Тумагул Нишонова Ангрен керамика комбинатининг илғор ишчиларидан саналади. Еш коммунист ишлаб чиқаришда кўпчиликка ўрнак бўлиш билан бирга Тошкент политехника институти филиалининг химия факультетида химик-керамик мутахассислиги бўйича таҳсил олмоқда.

А. Жданов фотоси.

САВЛАТИГА ИШОНМАНГ

Буни «базми жамшид» деса бўларди. Ресторанда гўё эртаклардаги «Очил дастурхон» ёзилибди. Турли таомлар, газаклар, калта-узун бўйли шишалар... Зиёфат сабабчиси Сергей Эдуардович стол тўрида савлат тўкиб ўтирарди. Унинг важоҳатини кўрган ҳамтовоқлари соясига салом беришга тайёр эдилар.

Қани энди улар Сергей Эдуардовичнинг ҳозир ўзлари тасаввур қилаётганларидек бир қўнғироқ қилиши билан ёки томоқ қириб қўйиши билан йўқни бор қиладиган қўли узун, ҳамма ёққа етадиган ишбилармон эмас, балки учига чиққан қаллоб эканлигини, икки марта қамалиб чиққанлигини билсалар эди. У ҳолда балким зиёфат ниҳоясига етгач, Сергей Эдуардович ҳотамтойлигини кўрсатиш ниятида ҳисоб-китоб қилиш учун официантга ишора қилганида сакраб ўрниларидан туриб бу вазифани қўярда-қўймай ўз гарданларига олишмасмиди? Лекин...

Лекин Сергей Эдуардович ёғли бармоқларини ҳафсала билан сочиққа артар экан, ичида қаршисида бўйин эгиб турганларнинг калтафаҳмликларидан мириқиб кулаётган бўлса ҳам, буни сездирмади. У ўрнидан туриб намчил қўлини тузоққа илинтирган мижозларига узатар экан, эртасига уйда учрашишга ваъдалашиб хайрлашди.

Тошкент шаҳар Финкильштейн кўчасидаги 17-уйда меҳмонларни кутиш учун катта тайёргарлик кўрилди. Саҳий дастурхон кечаги ресторандагидан қолишмас эди.

Меҳмонлар билан ҳол-аҳвол сўрашилгандан сўнг уй эгаси — мезбон Сергей Эдуардович мақсадга кўчди.

— Тўрт хоналими, беш хоналими — биз учун барибир. Сиз хоҳлаганингиз бўлади,—дейди у гердайиб. — Шаҳарнинг қаери маъқул бўлса ўша ердан дидингизга мос квартирани муҳайё қиламиз. Ошна-оғайнилар, энг асосийси, муллажиринг етарли бўлса бас.

Шу куни Тошкент шаҳар Ҳамза кўчасининг 4-А ҳовлисида истиқомат қилувчи Зулфинисо Ҳакимова ўртада турган «даллол»лар олдида С. Э. Багдасаровга 7 минг сўмни нақд санаб берди.

СУД ЗАЛИДАН

З. Ҳакимова хаёлан ўзини пойтахтимизнинг энг баҳаво жойларидан бирида янги уйда ҳис қилар, худди квартиранинг ордери бугун ёки эртага қўлига тегадигандек шод эди.

Пулни олгач С. Багдасаров З. Ҳакимовани унутиб юборди. Енг шимариб янги ҳийла-найранглар «ихтиро» қила бошлади

Энди қандай қиёфага кирса бўларкин?.. Ички ишлар органларида меҳнат қилиб вафот этиб кетган қўшнисининг уйидан милиция катта лейтенанти формасини ўмариб чиқди. Буниқ қарангки, марҳумнинг кийим-боши худди Сергей Эдуардовичнинг ўзига мослаб тикилгандек лоппа-лойиқ эди.

Бу формани кийгандан кейин унинг ишлари янада юришиб, фирибгарлик фаолияти зўрайиб кетди. Бировга кооператив уй ваъда қилса, иккинчисига гарнитур, учинчисига эса машина «ҳадя» этар, бу иш унинг учун хамирдан қил суғурган билан баробар, деб кўрсатишга уринарди.

Багдасаровнинг «донғи»ни эшитгач Лисунова кўчасидаги 65-уйнинг 111-квартирасида истиқомат қилувчи Любовь Николаевна Шелкунова ҳам кооператив уй иштиёқида Сергей Эдуардовичга 4 минг сўм келтириб берди.

Тошкентдек шаҳри-азимда қармоғига илинаётган «лақма»лар камлик қилдими, Сергей областимиздан ташқарига ҳам қадам ранжида қила бошлади.

Бир дўсти Жиззах шаҳрига оғайнисиникига кетаётганлигини эшитиб «У ерларни кўрмаганман, мени ҳам бирга олиб кет»,— деб илашди. Жиззахга бориб навбатдаги мижозни қидириб, овора ҳам бўлмади. Ўзининг айтишича, «омади бор» экан. Дўстининг оғайниси — жиззахлик ўқитувчи Ширинбой Абдуллаев Сергей кутган кишилардан бўлиб чиқди. У навбатдаги найрангини ишга солганда Ширинбойнинг кўзлари катта-катта очилиб, енгил машина шайдоси эканлигини изҳор қилди. Сергейга худди шу керак эди. Унинг гапига паққос учган Ширинбой таг-тугида йўқ енгил машина учун қариндош-уруғларидан 6 минг сўм йиғиштириб, унга тутқазди.

Кунлар кетидан кунлар, ойлар кетидан ойлар ўта бошлади. На Сергей Эдуардовичдан, на машинадан дарак бўлмагач Ширинбой Абдуллаев милиция формасидаги бу юлғич устидан тегишли органларга мурожаат қилди. То у милицияга хабар қилгунча Сергей Эдуардович яна қанча кишиларни лақиллатиб пулини шилиб кетишга улгурган эди.

«Нокасдан қарз бўлсанг йўлда ҳам, чўлда ҳам қистайди, дейишади. Биз унақалардан эмасмиз,— дейди ўзича С. Багдасаров.— Аммо одамлар ўз қўллари билан тутқазишган 27 минг 610 сўм пулни қайтариб беришни талаб қилмасалар, одамнинг ғашига тегар экан. Шунга ҳам ғалвами? Топганимдан кейин қайтариб бераман, десам ҳам қўярда-қўймай суднинг қора курсисига келтириб қўйишганига ҳайронман».

Касби-кори ким эканлигини суриштирмай савлатига маҳлиё бўлиб жарақ-жарақ пулларини санаб берганларнинг айримлари эндиликда Сергей Эдуардовичнинг ёнига тушиб, қарзга берган эдик, дейишганлиги кишини ажаблантиради.

Зулфинисо Ҳакимова, Ширинбой Абдуллаев каби пул бўлса чангалда шўрва бўлишига чиндан ишонадиганлар энди ер чизиб туришибди. Улар фирибгарнинг қадами ўлчоғлигини билишса ҳам, лекин унинг қачон қирқилишини хаёлларига келтиришмабди. Қинғир ишнинг қийиғи чиқмай қолишини бели оғримай пул топган бундай кишилар жиноятчига ем бўлишдан олдин ақл торозисига солиб кўришганларида шунча маблағларидан ажралишмаган бўларди.

Яқинда Сергей Эдуардович Багдасаровнинг қилмишлари Киров район халқ судининг мажлисида кўриб чиқилди. У етти йил озодликдан маҳрум этилиб, мол-мулки мусодара қилинди.

О. РАҲМАТУЛЛАЕВ,
А. МИРЗААҲМЕДОВ.

БЕШ ТИЛДА

Иттифоқимиз ва республикамиз қаламкашларининг энг яхши асарларини чет тилларга, хусусан шарқ мамлакатлари китобхонларига тақдим этишда «Радуга» нашриётининг Тошкент бўлими ходимлари катта хизмат қилмоқдалар. Қисқа вақт ичида таниқли ёзувчилардан Ғ. Ғулом, М. Авезов, Ч. Айтматов, А. Чаковский, Ш. Рашидов, Р. Файзий кабиларнинг асарларини араб, ҳинд, эрон ва афғон китобхонлари ўз тилларида ўқиш шарафига муяссар бўлдилар.

Совет ёзувчиларининг асарларини чет тилларга таржима қилишда ўзбек таржимонлари билан бир қаторда чет эллик таржимонлар ҳам фаол иштирок этмоқдалар. Бу эса таржима асарларининг янада ўқимишли ва бадиий жиҳатдан баркамол бўлишини таъминламоқда. Бўлимда бир неча редакциялар мавжуд. Улар фақат мамлакатимиз ёзувчиларининг асарларини таржима қилиш билан кифояланиб қолмай, ўз ўрнида чет эл ёзувчиларининг ноёб асарларини ўзбек тилига ағдармоқдалар.

Нашриётда олиб борилаётган ишлар Иттифоқимизда ва чет элларда катта қизиқиш уйғотаётганлигини назарда тутиб, бу йил редакциялар сонини кўпайтириш планлаштирилди. Яқин кунлар ичида пушту тилида китоблар чоп қилиш йўлга қўйилади.

Б. ЭГАМҚУЛОВ.

СЕҲРЛИ БАРМОҚЛАР

СССР ташкил этилганлигининг ҳамда В. И. Ленин номли Бутуниттифоқ пионер ташкилотининг 60 йиллигига бағишланиб ўтказилган «Ғунча» журналининг «Сеҳрли бармоқлар» конкурси якунланди. Конкурсда Оҳангарон районидаги 12-мактабнинг 5-синф ўқувчиси Феруза Номозбоева тиккан кашта, Ўрта Чирчиқ районидаги 10-мактабнинг 3-синф ўқувчиси Мурод Зокиров чизган «Қарға ва тулки» расми, Чирчиқ шаҳридаги 18-мактабнинг 5-синф ўқувчиси Раъно Зуфарованинг тасвирий расмлари юқори баҳоланди.

Болалар ижодидан ташкил этилган кўргазма ҳозир пойтахтдаги «Ғунча» кинотеатрида ишлаб турибди.

С. ҒОФУРОВ.

Халқаро ҳаёт

ЖАҲОН БЎЙЛАБ

● ПРАГА. Бу йил совет шаҳарларидаги транспорт паркларига Чехословакияда ишлаб чиқарилган 500 дан кўпроқ трамвай қўшилади. Прагадаги «ЧКД-Татра» заводининг коллективи Чехословакия меҳнаткашлари февраль ғалабасининг 35 йиллиги шарафига ўтказилаётган социалистик мусобақага қўшилиб, Совет Иттифоқи буюртмаларини 7 ноябргача бажариб бўлиш мажбуриятини олди.

● ДАМАШҚ. Исроил босиб олган Иордан дарёсининг ғарбий соҳилидаги Наблус шаҳри аҳолиси босқинчиларнинг жазо чораларига қарши норозилик намойишларини давом эттирмоқдалар. Шаҳарда яна баррикадалар пайдо бўлди. Қотиллар қуролсиз намойишчиларга қарши кўздан ёш оқизадиган газ ва таёқларни ишлатмоқдалар.

Исроил ҳарбий-дала суди Женине шаҳрида бўлиб ўтган намойишлар қатнашчиларидан бир неча ўнлаб кишини турли муддатга турма жазосига ҳукм қилди ва «хавфсизлик чораларини бузганлик учун» кўп миқдорда жарима солди.

● МАНАГУА. Никарагуа давлат хавфсизлиги органлари Леон департаментининг Мальпасильо районида иш олиб борган контрреволюцион шайкани зарарсизлантирдилар. Гондурасдан Никарагуа территориясига ташланган Сомосачилар давлат корхоналарига бандитларча ҳужум қилар ва атроф теваракдаги посёлкаларнинг аҳолисига жабр-зулм ўтказардилар.

Никарагуа ички ишлар министрлигининг хабар қилишича, қуролли тўқнашувлар вақтида аксилинқилобчилардан беш киши ўлдирилган ва Америкада ишлаб чиқарилган кўплаб қурол-яроғлар қўлга туширилган.

● ТОКИО. Япония автомобилларини экспорт қилиш, деб хабар берди Япония автомобиль уюшмаси, дастлабки йигирма тўққиз йил мобайнида биринчи марта камайди. Бултур Япониядан 5,5 миллионта енгил автомашина, юк машинаси ва автобус бошқа мамлакатларга чиқарилган эди. Бу эса 1981 йилдагига нисбатан 7,6 процент камдир.

Уюшма Ғарб мамлакатларидаги иқтисодий тангликнинг чуқурлашиб бораётганлигини бунинг асосий сабабидир, деб ҳисоблайди.

(ТАСС).

У. ПАЛЬМЕНИНГ АЙТГАНЛАРИ

СТОКГОЛЬМ. Швеция Бош министри Улоф Пальме Швеция ҳукуматининг Европада жанг майдонида ишлатиладиган ядро қуролидан ҳоли зонани вужудга келтириш тўғрисидаги таклифига Совет томонининг жавобини юксак баҳолади.

Швеция ҳукуматининг бошлиғи айтдики, СССРнинг жавоби эътиборга сазовор бўлиб, унинг шу масалага ижобий муносабатини кўрсатади.

У. Пальме Совет Иттифоқи ўз жавоб мактубида билдирган мулоҳазалар музокаралар учун мавзу бўлиши кераклигини таъкидлади. Биз шу масала хусусидаги фикрлашувни ва муҳокамани табриклаймиз, деб уқтириб ўтди Бош министр.

(ТАСС).

АВИАЦИЯ ҲАЛОКАТИ

ОСЛО, 1 февраль. (ТАСС). Норвегиянинг шимолидаги Кьепсвик шаҳри районида Норвегиянинг паст учиб бораётган «Ф-16» ҳарбий самолёти ҳалокатга учради. Учувчи ҳалок бўлди. Авария сабабини текширувчи комиссия тузилди.

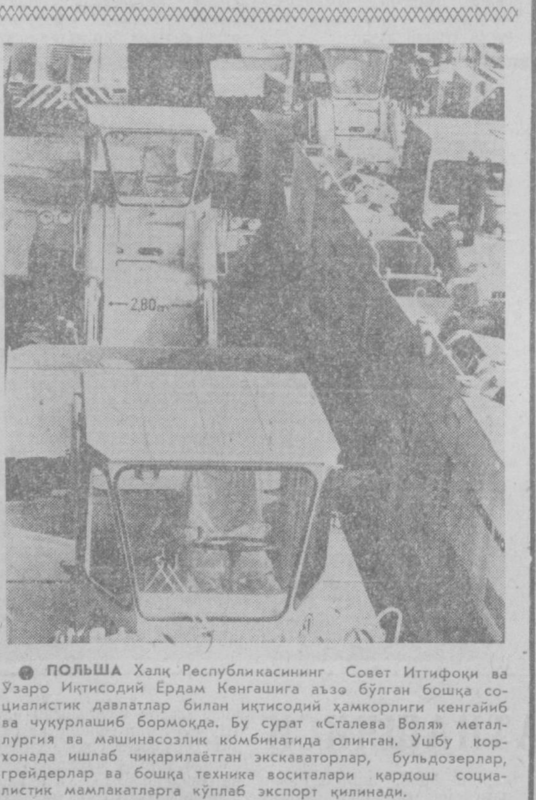

● ПОЛЬША Халқ Республикасининг Совет Иттифоқи ва Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган бошқа социалистик давлатлар билан иқтисодий ҳамкорлиги кенгайиб ва чуқурлашиб бормоқда. Бу сурат «Сталева Воля» металлургия ва машинасозлик комбинатида олинган. Ушбу корхонада ишлаб чиқарилаётган экскаваторлар, бульдозерлар, грейдерлар ва бошқа техника воситалари қардош социалистик мамлакатларга кўплаб экспорт қилинади.

ЦАФ—ТАСС фотоси.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

МТ-I. 9.00 — «Время». 9.40— Фортепьянода концерт. 9.55 — «Мулоҳаза учун вақт». Бадиий фильм. 11.00 — «Саёҳатчилар клуби». 12.00 — Концерт. 12.40 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 15.50 — В. Ф. Фаворский устахонасида. 16.50 — «Сенинг ленинча кутубхонанг». 17.15 — Концерт. 17.45 — «Шунчалар зарур миллион». 18.00 — «Стадион ҳамма учун». 18.30 — «Горнчилар, қаердасиз!». 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — «Фан ва турмуш». 20.05 — Бадиий фильм. 21.30 — «Время». 22.05 — Телефильм. 22.15 — Хоккей.

МТ-II. 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — Халқ куйлари. 19.00— Ҳужжатли фильмлар. 19.30 — Концерт. 20.30 — «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар!». 20.45 — Адабий ўқиш. 21.30 — «Время». 22.05 — Бадиий фильм.

ЎзТВ-I. 11.25 — Кўрсатувлар программаси. 11.30 — Ботаника. 12.00—«Фанга йўл». 12.30 — Рус адабиёти. 13.00 — Видеофильм. 18.00 — Кўрсатувлар программаси. 18.05 — Мультфильмлар. 18.30 — «Ёшлик» студияси кўрсатади. 19.00 — «Меҳнат интизомини мустаҳкамлайлик». 19.30 — «Ахборот». 19.45 — Телефильм. 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Камер куйлари кечаси. 21.30 — «Время». 22.05 — Видеофильм. 23.15 — «Бугун оламда нима гап?». Халқаро аҳвол кундалиги.

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 2/II да **Гурунг**, 3/II да **Алмандар**.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 2/II да **Тўйдан олдин томоша**, 3/II да **Хотинимнинг эри**.

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **«Салом, Гулливерлар!»** музикали-эксцентрик аттракционининг хайрлашув гастроллари (19.30).

Редактор ўринбосари
С. Ғ. МУСАЕВ.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—П, ЛЕНИН кўчаси. 41.

Телефонлар: редактор ўринбосарлари—335885; 325747, 337916, 325748; масъул секретарь—334808, 325353; секретариат—325750. БЎЛИМЛАР: хатлар ва оммавий ишлар; фельетонлар—334048, 325354; партия турмуши—325778; пропаганда—325645; саноат, капитал қурилиш ва транспорт—325749; қишлоқ хўжалиги—325647; адабиёт ва санъат—325767; совет қурилиши—325645; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 325733; фан, маданият ва олий ўқув юртлари—325553; фотомухбир—325894.

Р. 01770 Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС: 64684. Б. 1534.